

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mellőléssel.) Szerkesztőségi hiv. órák d. u. 8—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félemelet. Telefon: 113. (7 mellőléssel.) Hivatalos órák: reggel 8—este 6-ig.

Szociális gondolat, közösségi érzés

A címben foglalt szavak gyakran röpködnek a letűnt időkben. A megbukott reakciók és fasiszta rendszerek szívesen és előszeretettel használták fel úgy a szociális gondolatot, mint a közösségi érzést a maguk hatalmi és lejárázó céljaink elérésére. Ezek voltak a leginkább használt tetszetős burkolatok, melyekben a diktatórikus és népelemtörő, a humanizmust megcsúfoló céljait burkolták. Miközben ezeket a nemesen csengő fogalmakat hangoztatták, pont az ellenkezőjét cselekedték. Természetes, hogy nem is valósult meg egyik sem.

A demokratikus átalakulásra várna a feladat, hogy a szociális gondolatot minden vonalon érvényesítse és a közösségi érzést megteremtse a meghamisított mázstól, a maga nemes értelmében kitérítse a magyar társadalomban.

A szociális gondolat nem tévesztendő össze a szocializmussal, mint politikai fogalommal. Szinte azt lehet mondani, hogy ez a gondolat, ez a törekvés pártokon kívül és pártokon felül áll, mert minden magyar embert át kell hogy hasson.

Ennek a gondolatnak jegyében fogant meg bizonyára az a tiz pont, melyet a Független Kisgazda Párt képviselői csoportja Nagy Ferenc miniszterelnök előterjesztésére egyhangúan magáévá tett és ennek a gondolatnak jegyében valósítja meg a pénzügyminiszter is reformjait.

Mi a szociális gondolat lényege? Az életmód, az életszínvonal kiáltó igazságtalanságainak eltüntetése, minden ember számára az élet lehetőségeinek megteremtése, a kirívó aránytalanságok lefaragása, a gyöngélt felemelése, a terhek igazságos megosztása. Megszüntetésének, hogy egyik oldalon mélyseges nyomor, a másik oldalon tozódás legyen a javakban és termelvényekben. A becsület munká megbecsülése és értékelése úppúgy hozzátartozik ehhez a gondolathoz, mint a jogos magántulajdon tisztelése. Ne alacsony szintre húzzunk le mindenkit, hanem igenis fokozatosan az élet magasabb fokára kell emelni a lent levőket. Egy nagy társadalmi és gazdasági kiegyenlítődés folyamatát kell megindítani, amire a demokrácia lényegében fogva a legtermészetesebb lehetőségeket nyújtja.

A szociális gondolatotól átharogott társadalom elveti a tozódó életmódot, a földi javakban való mérhetetlen dúsoklást, a kizsákmányolást, a fényűzést. Ezzel szemben arra törekszik, hogy mindenki hozzájuthasson az élet fenntartásához, a családeveléshez szükséges legelmelebb feltételekhez és a javak és termelvények igazságos elosztására törekszik. Ezeket a társadalomformáló erők és a törvények se-

A magyar békeszerződést február elején Párisban írják alá...

Néhány részletkérdés kivételével teljes megegyezés jött létre az öt békeszerződés ügyében, — mondotta Bevin

Következik a német kérdés

A Reuter iroda a külügyminiszterek péntek esti értekezletéről adott összefoglalójában valószínűnek tartja, hogy az olasz, román, magyar, bolgár és finn békeszerződést a külügyminiszterek február elején és tízenötök között Párisban aláírják.

Viszont egy newyorki jelentés szerint a külügyminiszterek elhatározták, hogy az öt békeszerződést december 10. és január 10. között Newyorkban szövegezik meg végleges formában, aláírásra pedig január 10. és február 1. között terjesztik az érdekeltektől bizottság végzi Newyorkban.

Bevin angol külügyminiszternek az angol külügyi hivatalba küldött távirata szerint a külügyminiszterek értekezletén néhány kisebb jelentőségű részletkérdés kivételével, teljes megegyezés jött létre mind az öt békeszerződés ügyében.

A londoni „Daily Herald” kiemeli, minden remény megvan arra, hogy a külügyminiszterek rövidesen befejezik a békeszerződésekkel kapcsolatos munkát. Bár a békeszerződések nem teljesen kielégítők, a külügyminiszterek most már bizalommal kezdhetnek hozzá a többi probléma tárgyalásához, amelyek közül leg súlyosabb Németország kérdése.

Bevin jelentést küldött a brit kormánynak és ebben részletesen kiterjeszkedett mindazokra a megbeszélésekre, amelyeket Newyorkban folytatott a békeszerződések tárgyában. Bevin különösen annak örül, hogy a Szovjet elfogadja a dunai hajózás szabadságának elvét. Bevin kiemeli jelentésében, hogy a békeszerződések, amelyek gyakorlatilag már elintéztéknek tekintendők, kevésbé fontosak, mint a német kérdés. Rámutat arra,

hogy a szerződések elintézése után most már sor kerülhet a német kérdés megvitására. — Bevin nagy meglepéssel tölti el az a megállapodás, amely közölte és Byrnes között az angol és amerikai megszállási övezet egységesítés tárgyában létrejött. A jelentésben Bevin megerősíti, hogy december 14-én szeretne visszatérni Angliába.

A londoni rádió newyorki dip-

lomáciai megfigyelőjének értesülése szerint a külügyminiszterek tanácsa szombaton már a német békeszerződés ügyében kezdte meg az eszmecsereit. — A megbeszélések alapja Byrnes ügyrendi javaslata lesz. Általános vélemény szerint a német kérdés érdemleges tárgyalása csak a francia belpolitikai válság tisztázása után kezdődhet meg.

A „csatlósállamok” három hetet kapnak a békeszerződések megfontolására

A londoni rádió jelenti: Az egykori csatlósállamok békeszerződése tekintetében Newyorkban úgy tudják, hogy a kész szerződések átvizsgálására és megfontolására a volt csatlós államok 3 heti határidőt kapnak. A kül-

ügyminiszter-helyettesek egyébként megkezdtek a külügyminiszterek döntő megállapodása után tisztázatlanul maradt kisebb jelentőségű kérdések megoldását.

Ujabb két gömörli falut zárt körül a szlovák katonaság

A bánrévei határőrszolgálat jelentette a miskolci határőrszolgálat hadosztály parancsnokságának, hogy Szlovákiából érkező jelöltek szerint Sajóörmör és Gömörpannyit községeket a szlovák

katonaság és csendőrség körülfalta és megkezdte a község magyar lakosainak elhurcolását.

Egyébként megállapítható, hogy a csehek megszegték a lakosságcsere-egyezményt.

Ma nagygyűlést tart a Kisgazda Párt a Vigszínházban

A Független Kisgazda Párt vármegyei és debreceni szervezete, ma, vasárnap délelőtt 11 órakor nagygyűlést tart, a debreceni Vigszínház mozgóban.

A nagygyűlésre Debrecenbe érkeznek a központi pártvezetőség több személyisége, akik a jelenlegi politikai helyzetéről adnak tájékoztatást. A központi szónokok mellett a debreceni pártvezetőség részéről is több felszólalás fog elhangzani.

A Független Kisgazda Párt ezúton is felhívja tagjait, hogy a nagygyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A nagygyűlés előtt 9 órai kezdettel a pártszervezet nagytértermében vármegyei elnöki tanácsülés lesz, melyen résztvesznek a vidéki szervezetek kiküldöttei. Az ülés az aktuális politikai és szervezési kérdésekkel fog foglalkozni.

Gazdasági küldöttség utazott Belgrádba

Bán Antal iparügyi miniszter szombaton este gazdasági küldöttség élén Belgrádba utazott, hogy ott magyar-jugoszláv gazdasági megállapodásról folytatson tárgyalásokat.

Kölcsönös román-magyar politikai missziók

A magyar és román kormány megállapodott abban, hogy a budapesti román delegációt és a bukaresti magyar delegációt 1946 december 10-i hatállyal kölcsönös politikai misszióknak ismeri el és tagjainak az összes diplomáciai előjogokat biztosítja.

Molotov az atomfegyverek eltiltását indítványozta

A leszerelési albizottság elfogadta az atombizottság munkájának meggyorsítását követelő angol javaslatot. Hosszabb vita fejlődött ki Molotov módosító indítványára felett, amely szerint a bizottsági tanács készítsen nemzetközi egyezményt az atomfegyverek eltiltására.

Az amerikai bányszásztrájk

Washingtoni jelentés szerint az amerikai szénbányászok kisebb mértékben visszasztrájkoltak a bányákba. Az Egyesült Államok széntermelése a rendes átlag 17 százaléka csökkent.

Az Egyesült Államok-beli bányászszakszervezet és Lewis értékpapírokban lefizették a tízezer, illetve 3 és fél millió dollárnyi pénzbüntetést.

Bartha Albert a nyíregyházi művészettek megnyitására

A magyar köztársasági elnököl képviselő Bartha Albert vezér ezredes, honvédelmi miniszter szombaton nyitotta meg ünnepélyesen a Szabad Művelődési Tanács által rendezett nyíregyházi művészettek megnyitását. Tolmácsolta Tildy Zoltán köztársasági elnök üdvözlését. Hangsúlyozta, hogy a köztársasági elnök a magyar művészet ügyét mindenkor szívén viseli, tisztában van a magyar művészek nehéz szociális helyzetével és annál nagyobb örömmel, hogyha Nyíregyházán a művészkörök ilyen nehéz körülmények között ilyen szép magas színvonalú alkotásokkal hívták magukra a figyelmet.

gitségével meg is valósítja. A napjainkban mutatkozó túrelmetlenség is jórésben arra vezethető vissza, hogy a szociális gondolat nem érvényesült teljesen. Az inflációs idők a kiáltó ellentétet még fokozták. Az újabb időknek is meg vannak a maguk vámszedői és kufárjai, akik rontják az életlehetőséget, szipolyozzák a népet és ugyanakkor, mikor a társadalom különböző rétegei súlyos áldozatot hoznak, akkor vannak, akik ennek az áldozathozatalnak gyümölcsét a maguk számára akarják fordítani. Ezt látva, hirdeti a Kisgazda Párt, hogy amíg az ország dolgozó népének

súlyos gondjai meg nem szűnnek, senki se herdálhassa vagy, vagy önző módon halomra se gyűjtse a dolgozók verejtékének gyümölcsét, hanem minden nélkülözhető felesleg az ország újjáépítésének és a nép életszínvonalának emelkedését szolgálja.

Ugyanakkor, mikor erélyes intézkedésekkel kívánjuk elérni, hogy a visszás állapotok megszűnjenek, a rendeletek és törvények mellett még egy hatékony eszköz áll rendelkezésre a társadalmi és gazdasági igazságosság érvényesítésére. Ez pedig a demokratikus társadalomban, a nép minden rétegében az igazi

közösségi szellem és gondolkodás kifejlesztése. Ha ez megvan, akkor egyik társadalmi réteg a másik segítségére készen áll; ha ez bejött a népet, akkor az egyik osztály nem ront a másiknak, hanem igazságos kiegyenlítődést keres.

A közösségi feladatok teljesítésére serkenti milliós tábort a Kisgazda Párt. Jórészt ennek volt köszönhető, hogy a magyar föld népe a legnehezebb viszonyok közepette teljesítette kötelességét és teljesíti a jövőben is a többi társadalmi osztállyal szemben. A Kisgazda Párt hű önmagához, mikor még fokozottabban ápolja és növelni ki-

vánja a minden magyart egy máshoz fűző közösségi érzést.

Szociális gondolat és a demokráciában kiteljesedő közösségi érzés segít keresztül népünket a mai válságos időkön. Ha minden oldalon ezeknek jegyében cselekszenek, akkor igazságosabb életet lehet teremteni ebben és nem lesz szükség és ok — válságokra, megrendezett, vagy irányított tüntetésekre.

Igazolvány képek
HORVÁTH FOTÓTÓL,
Simontfy utca 1/b.

CSONKAI KAMARA SZÍNHÁZ December 8-án este fél 7-kor

Gyergyafénykeringő C. bérlet.

Kisértetek

Telefoni: 110.

Parasztzsinpad, népi tánc- és balladaegyüttes, kísérteti szinpad, vegyeskar, szimfónikus zenekar a debreceni Kisgazda Párt kulturális programjában

A Független Kisgazda Párt debreceni csoportja hatalmas, átfogó és minden részében a népi magyarság gyökeréig nyúló kulturális programmal dolgozott ki. A nagyszabású kultúrtervet kapcsolatosan megkérdeztük annak kidolgozóját és irányítóját, Csösz László nemzetgyűlési képviselőt, a következőkben ismeretteret a párt debreceni tagozatának tervei:

— Elsősorban meg kell emlékeznem a Gazda Szabadegyletemről, mely a párt rendezésében harmadik évébe lép.

— Januártól kezdődően hatalmas előadásorozatot bonyolítunk le, amelynek célja az általános műveltség fejlesztése és áttérítése. Az előadásokban helyet kap természetesen elsősorban a politika, aztán a jog, természet-tudomány, egészségügy, irodalmi, általános műveltségi és zeneműveltségi ismeretek.

— A kultúrcélok megvalósítása érdekében a párt már december folyamán megszervezi az énekkarát: vegyeskart, valamint szimfónikus zenekart.

— A népi művészet feltárolása érdekében külön népi csoportot alakít a párt. Ennek keretében valószínűleg Magyarországon elsőnek a parasztszinpadot. Ez nemcsak azt jelenti, hogy a debreceni mezőgazdaságban foglalkozó, tehetséges, szinpadra teremtett egyének számára nyitunk lehetőséget, de a párt határozta el, hogy a parasztszinpad mellett a parasztszinpadon is teret nyitunk. A darabokat, amit másorra tüntünk, szintén nagyrészt népi tárgyú szinpadok, népi balladák és népi játékok teszik ki, mégpedig a valódi népielődött darabok, hogy felvegyék a harcot a magyar szinpadon sajnos a művészetben, — főleg művelődési körökben — teljesen elvártaként állapítható, mű- és parasztszinpadok ellen.

— Ezen a vonalon elsősorban kellett volna említeni az egyes községekben vidéken még élő népi hagyományoknak feltárlását. Párhuzamosan kísérletet szinpadot is állít fel a párt a ennek rendezésére az, hogy mindazoknak, akik tehetséget éreznek magukban, teret nyitunk a képességeiket szinpadon is bebizonyítani. A magyar szinpadzsinpad is alapul, a magyar népből kell megújulnia és arra törekednie, hogy ezt a megújulást elősegítse.

— Hogy a szinpadal kapcsolatos céljainkat tökéletesen megvalósíthassuk, ezért a párt szinpadot rendez, melyen legalább öt-öt darabot nyomán nemcsak a szinpad játékát, a színházi irodalmat, a magyar nyelv kifejező szépségét sajátíthatják el a résztvevők, hanem a rendezés művészetébe is bevezetést nyerhetnek a ez különbözően azoknak a számára döntő jelentőségű, akik községekben szinpad rendezési munkát akarnak végezni. Ugyancsak mind a népi tánc, mind pedig a színház és pantomim balett előadására tanfolyamot rendez a párt, melyeknek célja a magyar balett kialakítani táncművészetünket. Alapvetően ennek, zenevel, táncal, színházzal, minden kulturális megnyilvánulásunkkal célunk az, hogy valamennyi művészi foglalkoztatásnál a népi kultúrából induljunk ki, mint alapbázisból, dealkalmazásba tegyük a magasrendű kultúrának befogadására és mindazokat, akik ebben további részt akarnak venni. Minden művészi tevékenységün-

ket és a meghatározás foglalja magában: népi kultúrától a magas kultúráig.

— Hogy kedvet ébresszünk mindazokban, akik az itt vázolt művészi programból részt kívánjanak venni, a párt hatalmas áldozatokat hoz. Akik a zenekarban és énekkarban részt vesznek, számukra különleges kedvezményeket biztosítunk. A parasztszin-

Kisgazdapárti győzelem a miskolci vasutas-választásokon

Az elmúlt nap zajlott le Miskolcon a személypályaudvar műhelyszertári szakszervezetének választása. A titkosan megjelölt szavazás a kisgazdapárti vasutas-szervezet magyarán győzelmet hozta. Az előválasztás során leadtak összesen 994 szavazatot, melyekből a kisgazdapárti jelölt 616, a szociáldemokrata jelölt 226, a kommunista jelölt pedig 112 szavazatot kapott.

Pfeiffer államtitkár válasza az alaptalan támadásokra

Az utóbbi napokban támadások központjába került Pfeiffer Zoltán igazságügyi államtitkár. Budapest és Debrecenben különböző tüntető küldöttségek Pfeiffer államtitkár okokát azért, hogy egyes helyeken erélytelen intézkedéseket fogantossanak az árdragítók ellen. A miniszterelnöktől követelték a tüntetőket, hogy mozdítsa el az államtitkár. A miniszterelnök felvilágosította a küldöttségeket a való helyzetéről. Pfeiffer államtitkár egyáltalán nem okolható az ő rovására írt dolgokkal és alaptalanul az ellene indított támadások.

A Hírlap munkatársának Pfeiffer államtitkár a következőket mondotta a támadásokról:

— Az árk kialakulásában köztudomás szerint szerepem nincs. A bíróságok függetlenek, félkezeseikbe nincs befolyásom. Az ellenem felhozott vádak ezennél már azért is alaptalanok, mert a minisztérium büntetőosztályának ügyköre nem az én felügyeletem alá tartozik, hanem a szociáldemokrata igazságügyi miniszter és a minisztériumban berendelt kommunista pártállású legfőbb államügyész hatáskörébe. Ha tehát valaki mindazon támadást akarok, nem én vagyok a megfelelő személy, de meg kell mondanom azt is, hogy úgy a miniszter, mint a legfőbb államügyész az ügyészségeket már hónapok óta megfelelő utasításokkal látják el, hogy a rendőrségtől átvevő árdragítási ügyekben haladéktalanul nyújtsák be a vádiratokat és a vádat a kizsolt tárgyaláson megfelelő erellyel képviseljék.

— Szólt az államtitkár arról is, hogy a kommunista sajtó helytelen és rosszpindulati információk alapján ír róla, beszédek elferdítve közli és teljesen indokolatlanul állítja be őt reakciónak.

pad, vagy a kísérteti szinpad megvalósítását dolgozók számára teljesen díjtalan a szin- és rendezői tanfolyamon való részvétel. Kétféle táncművész vezetésével a népi és balett-tanfolyamon is teljesen díjtalan kiképzést nyerne mindazok, akik a művészetek iránt érdeklődést tanúsítanak és tehetségük van.

— Mindazok felfel terveink között szerepel könyvtár felállítás, mely a tagoknak rendelkezésére áll és melynek már a jelen pillanatban rendezés alatt van sokszáz kötet — fejezte be a nagyjelentőségű kultúrtervet ismertetését Csösz László.

A választások után kommunista részről heves kifakadások hangzottak el az ellen, hogy a vasutas kisgazdapárti elnököt választott. A Területi Titkárság kiküldötte azonban kénytelen volt megállapítani, hogy a választás a demokrácia elvének tiszteletben tartásával folyt le. — A megválasztott 13 vezetőségi tagból egyébként 8 kisgazdapárti, 3 szociáldemokrata és 2 kommunista.

— A Kisgazda Párt vezetői nagyon jól tudják — folytatta Pfeiffer államtitkár —, hogy a megbukott reakciós rendszer elleni harcban, de a földalatti akcióban is nem a hátsó sorokban küzdöttem, de tudják a kommunista, szociáldemokrata- és parasztpárti vezető politikuskok is, akiknek éppen én tettem lehetőséget, hogy az ellenállási mozgalomba, — amelyet Bajcsy-Zsilinszky Endréről tárgyaltunk le és indítottunk el, bekapcsolódhassanak. Erről tanúskodnak a Bajcsy-Zsilinszky ellen indított büntetőper iratai is. Az ő vallomásaiból meggyőződhetünk, hogy milyen szerepem volt a reakció elleni harcban, abban az időben, mikor az nem politikai játékok, hanem véresen komoly kockázatot volt.

Kitért az államtitkár Vértessy Károly képviselő kiadatási ügyére is. Ebben a vonatkozásban is alaptalanul éretek támadások, mert az ügyet egyáltalán nem késeltette, sőt gyors lefolytatására tett intézkedéseket.

A vasutas szimfónikusok a rádióban

Már-már „hagyományossá” válik a debreceni vasutas szimfónikusok hónapoként esedékes rádiószereplése. Az elmúlt héten ismét szerepelt a rádióban a népszerű zenekar. Akik hallgatták az adást, hallhaták az együttes jó összehangoltságát, figyelemzettségét s azt, hogy minden muzikusuk féltelen ura hangszerének. Pedig, mint utólag hallottuk a muzikusok köréből, a sok nyilvános szereplés elvéte az idejüket s összesen három próba után ültek mikrofon elé. S mégis sikerük volt.

A rádiószereplések jarmertté tették a közkedvelő zenekart. Sok meghívást kaptak vidékre.

APOLLO MOZI QUADALCANAL

Izgalmas amerikai film. Pőszerepben a William Bendik. Preston Foster és Lloyd Nolan. Előadások kőmpokon: 3, 5, 7. Vasárnap de. 11 órákor is. Telefoni: 194.

METEOR filmszínház

Ma de. 11, du. 8, 5, 7, hűtfőn 5, 7 órákor

RAKÓZI NOTÁJA Tolnay, Sárdy

SZÍNHÁZ — MOZI CSONKAI SZÍNHÁZ

Vasárnap du. 3 órákor: Gyertyafénykeringő. Bérlészet. Vasárnap este fél 7-kor: Gyertyafénykeringő. C. bérlet 17. Kedd este fél 7-kor: Jánika. A bérlet 13. Szerda este fél 7-kor: Gyertyafénykeringő. B. bérlet 18.

KAMARA SZÍNHÁZ

Vasárnap este fél 7-kor: Kisértetek. Keddén este fél 7-kor: Kisértetek.

A Gyertyafénykeringő pártatlanul mutatós zenés darabot nagy siker mellett mutatta be szombat este a színház. A kitért előadás melettésére keddi számunkban visszatérünk.

Az Irodalmi Kamara Színházban december 15-én délután fél 4 órákor Ferenczy József zeneszerző három operettjének számból tartanak szórakoztató, kitűnő előadást Jurik János, Kollós Livia, Kőrösy Anny Dalmady Géza, Szabó Samu és Csengeri Aladár. A szerzői est a az Irodalmi és Kulturális Szövetség te. hetszembemutató előadásai keretében kerül színre.

Lehár-est

A honvédszenekar — amely hovatovább Debrecen kedvenc zenekarává válik — most Lehár-esttel kedveskedett kialakuló törzsközönségének. Lehár legszébb melódiai csendültek fel a háromrészes műsorban. A honvédszenekar a szokott jó volt, Verőcei Ernő karnagy ismét kitűnő munkát végzett. Az énekesek: a csengőhangú Sz. Bencsik Jolán és a szimpatikus Hajdu Péter megérdemelt sikert arattak, szinte valamennyi számukat ismételnük kellett. — Várjuk a honvédszenekar bevezetését a komoly zene vizeire s várjuk, hogy közönsége ily vállalkozásnál se hagyja cserben.

Közbeszólás

Nagy Ferenc miniszterelnök közel egy év óta, mint a kormany feje, szinte éjt nappallá téve dolgozik az ország érdekében. Nehéz és fázasztó külföldi utazásokat tett. Nincs rózsával megvevte a magyar kormányelnök ágya. El lehet képzelni, hogy milyen gyötördes és nehéz idegunka egy súlyos helyzetben lévő ország sorsának irányítása. Egy éven át még egy heti szabadságot sem vett magának Nagy Ferenc. Vasárnapjait pedig feláldozta vidéki körútra, hogy az ország lakosságát felvilágosítsa. Erős fizikuma bírta az iramot egészen a legutóbbi napokig, amikor hőemelkedéssel járó légszűkületben megbetegedett. Emiatt néhány napon át nem látathja el hivatalát.

Ezt a sajnálatos hírt a Néplap a következő, alpirán gunyoros címmel közli: „Nagy Ferenc „beteg” lett a sok munkásküldöttségért!”

A Néplap a Kommunista Párt sajtója és ime, a koalíciós szellem úgy érvényesül nála, hogy a legnagyobb fokú izléstelenséget is megengedi magának a koalíciós kormány miniszterelnökével szemben. Bezzeg, ha valamely kisgazdapárti újság hasonló hangnemben gunyorokodna egy kommunista miniszter el, legalább is halált kláttának rá. Mi nem halált kívánunk, hanem egy kis tisztességet!

DEBRECEN 2. OLDAL 1946 XII. 8

Vigszínház MOZI

Ma utoljára 2, 3.45, 5.30, 7.15 órákor az izgalmas és művészi francia világfilm: **GOLEM**

Hűtfőn 3.15, 5, 6.45 órákor a legkacagatóbb magyar filmbohózat: **Egy szoknya-egy nadrág**

A görög panaszok

A biztonsági tanács előtt Kardarisz görög miniszterelnök képviseli azt a panaszt, amelyet Görögország és Jugoszlávia, Albánia és Bulgária ellen emelt. A főtitkárhoz benyújtott előterjesztésben Görögország röviden ismerteti vádjait, majd az alapokmány 34. cikkelyére és a 35. cikkely első bekezdésére hivatkozik, amelyek feljogosítják a biztonsági tanácsot, hogy a nemzetek között felmerülő minden eltérés ügyében vizsgálatot folytasson.

Hadigondozottak karácsonyi segélye

A népiöléti miniszter a napokban átiratot intézett a pénzügyminiszterhez, amelyben kifejtte, hogy a gondozási pénzellátás és hadisegély igen alacsony összegű rendkívül indokolt és méltányossá teszik, hogy a hadigondozottak ebben az évben is részesüljenek karácsonyi segélyben. Egyben kéri a pénzügyminisztert, hogy a szükséges hitelkeret folyósításáról még olyan időben tájékoztassa a népiöléti minisztert, hogy a karácsonyi segélyek kifizetése az ünnepek előtti napokban megtörténhessen.

SOKSZOROSÍTÁS HURAY, iparkamara

Ha tökéletes fonalat akar! Gyapjúját mechanikai gépen károztassa.

Csomó nélküli kártfátyol, csekély hulladék. Károkozás, fűtés, mosás, takarítás I. Tisztán álló szűv és gyapjú-felújító üzem. Fűveskert-u. 9. sz. I. emelet.

Csillárok, villamosági cikkek legolcsóbban CSOMOR-nál, Dégenfeld tér és Sas utca sarok.

Maradandó kedves ajándékok STASSIK-nál órák és óraszerek Szálló árakkal

Hő-, sárcipők gumicsizmák autógumikat és kerékpár-gumikat szakszerűen javít felelősséggel a régi kőzismert **Vágó László** gumijavító Piac u. 60. udvarban

Szép szövetek Nagy Bélánál Elegáns ruháját Nagy Bélánál készíttesse. Városház-épület.

CORVIN Szálloda Nemzeti Színházról 1 perc. Csáládi szálloda. Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz Szobák 12 — Forrázó! Udvarost, VIII. Csonkai-u. 14

Hörcsögöt vad-, házinyulat, görény, pézsmát, rókát minden mennyiségben legmagasabb napi áras veszt szívmelésű és kikészítő gyára Debrecen, Varga-u. 32. Tel.: 36.

Jövőre már elég kenyér lesz

Büzábról a tavalyi terület két és félszeresét vetették be Debrecen határában

A város közgazdasági bizottsága Öry István főispán elnöklésével tegnap ülést tartott, amelyen a megjelentek nagy örömmel hallották Vigh István gazdasági felügyelő jelentését.

A november havi csapadékos időjárás a vetésekre és a szántási munkákra kedvező volt. Az esős, aránylag esős időjárás hatására a korán vetett őszi kalászosok erőteljes fejlődést mutatnak, míg a későn vetettek szépen kelnek. Elemi kar nem tapasztalható.

Az élénk takarmánynövények,

a rétek és legelők szépen kiszőltek.

A városi vetési tervet az elrendelt terület 93%-át bevetették. Büzábról az elmúlt évi vetésterület két és félszeresét vetették be.

Az őszi előszántást 60%-ban teljesítették. A város 81.921 kat. hold szántóterületéből 69.000 már fel van szántva.

Öry István főispán örömeinek adott kifejezést és rámutatott arra, hogy még ebben az évben ki kell tartanunk a nyomorúságban, jövőre már lesz elég kenyér.

Tíz vagon árpa kell vetőmagnak

A termelési bizottság ülése

A termelési bizottság Szücs Sándor elnöke alatt szombaton tartotta meg ülését, amelyen elhatározták, hogy a gazdasági felügyelőség figyelmét felhívják az árparvetőmagnianyira. Kérték a felügyelőséget, hogy idejekorán gondoskodjék 10 vagon árpáról, hogy a termést a szükséges szénvédő gazdák biztosíthassák.

Tárgyalták a Mezőgazdák Szövetkezetének felhívását, amelyben kéri, hogy a jövő gazdasági évben a gazdák nagyobb területeken mákot, lenest, express borsót, fehér herét, mustármagot, répa vetőmagot, angol perjét, vörös csekeszt termeljenek. A Mezőgazdák Szövetkezte a jelentkezőknek vetőmagot, borsót, lenest, express borsót, fehér herét, mustármagot, répa vetőmagot is megvásárolják. Szerződést már most ad a szövetkezet.

A termelői bizottság felhívta a gazdák figyelmét, hogy a tél hó-

napokban igyekezzenek a földjükön a dűlőutakat, erdei ösvényeket járhatóvá tenni. Különösen a ruházatban kárt okozó gulyákat nyessék le. Ellátja a bizottság, hogy a vetéseken át utakat létesítsenek, nehogy a nehezen bevetett területek termését ezzel is csökkentésék. A dűlőbiztosítást felhívják, hogy szigorúan ellenőrizték a földet és jelentésük felkiadás miatt a bevetett területen a kárt okozták.

Kimondta a bizottság, hogy az állat- és kirakodó vásárok megtartása ellen nem emel kifogást. A kisipari kovacs munkáikat árszabályozó bizottságba Szima Józsefet, mint érdekképviseletét képviselőt küldték ki.

Végül figyelemzteti a bizottság a gazdákat, hogy az őszi mélyszántási hitelek csak december 15-éig folyósíthatók, azon túl kölcsönt nem adnak.

Aram és gázfogyasztási engedély

Ertesztjük az áram és gázfogyasztó közönséget, hogy az ipartügyi miniszter úr által kibocsátott rendelkezések értelmében az áramfogyasztásból 12 százalék, a gázfogyasztásból pedig 5 százalék engedélyt adandó a december hó 1 napjától számlázott mennyiségek után.

A Magyar Villamosművek Országos Szövetségétől most kapott értesítés szerint az Anyag- és Árhivatal arra az álláspontra helyezkedett, mely szerint a december hó 1 után bemutatott számlák végösszege után már megadandó a fenti engedély.

A december hó folyamán bemutatásra kerülő, november havi fogyasztást tartalmazó számláinkat már december 1. napja előtt kiál-

lítottuk a villamos energiára eddig érvényben volt 5 százalékos árengedménnyel. Ezen számláink nagy részét fogyasztóink már ki is egyenlítették.

Kérjük azon fogyasztóinkat, akik a november havi számlájukat még nem egyenlítették ki, azt teljes összegében fizessék el pénzszedőinknek, mert a villamosenergiára vonatkozó további 7 százalékos engedményt a gázfogyasztásra vonatkozó 5 százalékos árengedménnyel együtt az 1947. évi január elején bemutatandó, 1948. évi december havi fogyasztást tartalmazó számláinkból hozzuk egyöntetűen levonásba minden kérelem, vagy reklamálás előterjesztése nélkül. Debrecen város Villagiftási Vállalata.

Gyorsított útemben tárgyal a törvényszék uzsorabírósa

Megbüntették a drágán vevőt is

A debreceni törvényszék uzsorabírósa gyors útemben tárgyal. Az árdrágás, csempészés miatt elfogottakat egy-két nap alatt bíróság elé állítja az államügyszség és a bíróság azonnal tárgyal és hoz ítéletet.

A napokban fogtak el több árdrágítót és már szombaton mind megkapta a súlyos büntetést.

Zih Sándorné érmihályfalvai lakos 15 kiló cukrot és 10 fejkendőt akart Kicsempészni Romániába, azonban a határ közelében elfogták. Hat hónapi börtönt kapott. Gáti András dobrol lakos 25 kiló cukrot akart kicsempészni, ugyancsak Romániába. Gáti is hathónapi börtönt kapott.

Joga Ferenc debreceni fuvaros Hajdúböszörményben vásárolt tengeri B. Nagy Lajos és Tatár Imre bősörményi lakosoktól. A 22.70 hivatalos ár helyett 40 forintot kértek, ennyit adott Joga mázsánként. Ugy az eladók, mint a vevő ellen megindult az eljárás árdragítás miatt. Joga és B. Nagy 6-6

hónapi börtönbüntetést kapott, Tatár, aki kisebb mennyiségű tengerit adott el, két hónapi fogsáza ítéte. Ezenkívül 100-100 forint pénzbüntetést, 200 forint vagyonilag megfizetésére kötelezték őket, az ítéletet pedig dobos útján közhírré kell tenni Hajdúböszörményben és a vádlottak költéséig közzé kell tenni a „Debrecen” napilapban is. Az ítélet nem jogerős.

Razziák a vetköztetők ellen

A közigazgatási bizottságban dr. Molnár Győző rendőrelvező, a főkapitányság vezetője beszámolt a vetköztetők elleni küzdelem állásáról. Sorozatos razziák és állandó éjszakai őrzések állnak a vetköztetők elleni küzdelem szolgálatába. Dr. Erdős Imre az árdragítók elleni küzdelemre a rendőrség fokozottabb munkáját kérte, Öry István főispán helyeslően nyilatkozván a vetköztetők elleni akcióról, annak a külsőségre való kiterjesztését kérte.

Belejezik a Dobozi-bérházakat, további 50 kislakást építenek

A szombati városi közgyűlés tárgyal

A városi tanács tegnap megállapította a szombati közgyűlés tárgysorozatát. Szerepel a javadalmi hivatal felállításáról szóló szabályrendelet, a december 31-én megbízatásukat vesztő városi házigazdák helyébe három műszaki tisztviselő gondnokai megbízatása, a régi fertőtlenítő intézetben felállítandó új baromfikeletés állomás létesítése, a Vigadó bérbeadása, a hortobágyi halastó bérleti szerződésének az eredeti szövegben való újraterjesztése. Ez utóbbi érdekes tárgy: annak idején a város szerződést kötött a Halgazdaság Rt-vel, mint egyedüli jelenkezével, a halastó bérbeadására. A szerződésben a tógazdaság épületeinek helyreállítását határozta meg, ezt dr. Erdős Imre indítványára három évre szállította le a közgyűlés. Ilyen formában a Halgazdaság Rt. nem volt hajlandó elfogadni a szerződést. A város úgy akart segíteni a dolgot, hogy a belügyminiszterrel azt kérte: eredeti formájában, a hat éves határidővel hagyja jóvá a szerződést. A belügyminiszter most leírt: nem szükséges miniszteri jóváhagyás a szerződéshez. A város közgyűlése elő most ismét az eredeti javaslattal viszik és kívánják elfogadtat-

ni, a hat éves határidővel.

A munkássport fejlesztésére a legrégebb debreceni munkás sportegyletet, a DMTE-t fokozottabban kívánják segíteni, 7200 forintra emelik a segélyét.

A közgyűlés foglalkozni fog a színházi bérleti szerződés egy vitás pontjával, továbbá a Társadalmi Segítő Akció tervéről a kol-duskérdés megoldására.

Legnagyobb jelentőségűek a műszaki ügyosztály előterjesztései: 50 további kislakás megépítése és a 162 le nem bontott romépilet hatóságilag lebontását kéri az építés és közmuvelőügyi miniszterümtől közmunika keretében. Ezenkívül kölcsönt kérnek a Dobozi bérházak munkálatainak befejezésére. Másfélmillió szükséges, ennek 60 százaléka a legutóbb megjelent rendelet szerint kölcsön útján biztosítható 5 éves törlesztésre. Mivel külön pénzügyminiszteri engedéllyel lehet a régebben építeni kezdett bérházakra házámommentességet kapni ezt a város már most megkéri.

A közgyűlés foglalkozik majd a karácsonyi segéllyel is. Erteszteljük szerint a város karácsonyi segélyre közel 100.000 forintot ad alkalmazottainak.

Három választás és ami mögötte van

A berettyóújfalui vasutas szakszervezetnél már régóta esedékes a tisztikar megválasztása. A választásokat meg is ejtették, nem is egyszer, hanem háromszor, de a szakszervezetnek csak nem lett új tisztikara. Az elmúlt hónapok folyamán három alkalommal gyűltek egybe a berettyóújfalui vasutasok, hogy vezetőket válasszának maguknak. Az első két esetben meg is ejtették a titkos szavazást annak rendje-módja szerint, de a szakszervezeti titkár a szavazatok összehámlását egy esetben sem fejezte be, mert a szavazás kimenetelét nem fedte az akaratát.

A harmadik választásra a múlt hónap 28-án jöttek össze a vasutasok. A régi vezetőség lemondása után az egybegyűltek Szonkovits Árpád vasuti ellenőrt választották meg korelnöknek, aki beszédében kifejtette, hogy a berettyóújfalui vasutasok szakszervezetükben politikamentes választást kívánnak és azokat akarják tisztességre juttatni, akikben legjobban bíznak, függetlenül az illetők politikai hovatartozásától. Es átadta a szót Gerő területi szakszervezeti titkárnak. Gerő titkár azzal kezdte, hogy poszkondiáni kezdte a Kisgazda Pártot és a Kisgazdapártiakat. Először a korelnök figyelemztette, hogy nem politikai gyűlés van. Mint később kiderült, Gerő titkár Püspök-ladányból a választásra magával hozott vagy húsz munkáspárti agitátort, aki a korelnök figyelemztetésére nagy botrányt csaptak. A rend csak nagy nehezen állott helyre s utána a titkár kijelentette, hogy a választáson a két munkáspárt jelöltjait fogadják el, mert „más választást sem ő, sem felettéül nem fogadhatnak el”. Ifj. Csontos András, a kisgazdapárti vasutaszervezet titkára figyelemztette Gerőt, hogy az alapszabályok szerint a vezetőség köteles elfogadni a többség határozatát. Majd Csontos titkár felszólította a tagokat, hogy a tisztán munkáspártiakból álló lista helyett szavazzanak az ellenlistára, melyen pártpolitikára való tekintet nélkül azok vannak jelölve, akik iránt a vasutasok bizalmat érez.

Ezután megtörtént a szavazás. Meg is kezdték a szavazatok összehámlását, de hamarosan abba is hagyták. Kiderült ugyanis, hogy a választás a Kisgazda Párt által benyújtott ellenlista fölünyes győzelmét hozza. A titkár úr tehát beszüntette a szavazást, a

vezetőket összeletpte és a szavazást semmisen nyilvánította.

A berettyóújfalui vasutasok pedig ma is gondolkoznak arról, hogy egyesek kurtán-furcsán értelmezik a demokráciát.

Ez történt Berettyóújfaluban, 1946 november 28-án.

Adjunk vért a hadifoglyoknak

Felhívom a város asszonyait és férfait, valamint 18 éven felüli fiatalságát hogy a hazatért hadifoglyok életének megmentéséhez vértük felajánlásával jelentkezzenek a klinikai telepen levő közegészségügyi intézetben. Minden szerdán délelőtt 10-12 óra között. Az esetleges igénybevett vért egy megmentett magyar élet hála-ja a fizetség. Tisztá főorvos.

Búzafeldadó fizetőköteles adózók figyelmébe

Vonatkozó pénzügyminiszteri körrendelet alapján közli a városi adóhivatal, hogy a földadónak terményben való teljesítése alkalmával a földadó lerovásának napjával azt a napot kell tekinteni, amelyen az adózó az átvételi elismervényt (bárca lapot), 1946 július 12-e óta pedig az „Adó” vételi jegyet a városi adóhivatalnak átadja.

Ebből kifolyólag tehát az adózó azzal, hogy a földadó fizetésére számt terményeit a gyűjtőkereskedőnek beszállította, földadó fizetési kötelezettségének még nem tett eleget. Földadó fizetési kötelezettségét csak akkor teljesítette, ha az átvételi elismervényt (bárca lapot), illetőleg az „Adó” vételi jegyet a kapott földadó fizetési meg hagyással együtt a városi adóhivatalnak átadta, még pedig a termény beszállításától számított három napon belül, mert ellenkező esetben a földadó után járó késedelmi kamatot a termények átadásától az átvételi elismervény (bárca lap), illetőleg az „Adó” vételi jegy bemutatásáig, illetőleg átadásáig terjedő időre is meg kell fizetniük.

Igy saját érdekében cselekszenek az adózók, ha a terményszállítást követőleg az átvételi elismervényt (bárca lapot), illetve az „Adó” vételi jegyet a városi adóhivatal lakásuk szerint illetékes kerületben a földadó fizetési meg hagyás kapcsán három napon belül feltétlen beszállítatják.

DEBRECZEN 2. OLDAL
1946 XII. 8.

MEGAFON

MAYER EML cég

Bathányi-utca 5., Kossuth-utca 13.
Telefon: 380.

Megérkezett a textil a gazdáknak

A városi Tanács értesíti a város területén lakó azon beszo-gáltatásra kötelezett gazdálkodókat, akik gabonabeszolgáltatási kötelezettségüknek 100%-on felül eleget tettek, hogy a Közlekedési Miniszter által részükre juttatott textil-szállítvány első részlete megérkezett.

Felhívja a Tanács a gabonabeszolgáltatást 100%-on felül teljesítő gazdálkodókat, hogy beszo-gáltatási lapjukkal a Jövátéleli ügyosztálynál (Városháza I. em. 6. sz.) folyó évi december hó 14-én délig részükre juttatott textil-szállítvány első részlete megérkezett.

Figyelemzteti a Tanács a jogosultakat, hogy amennyiben fenti határidőig az utalvány átvétele végett nem jelentkeznek, úgy textil-juttatásban esetleg csak a többi igényjogosultak igényének kielégítése után részesülhetnek.

Közelebbi utalvást a Gabonairódban és a Városháza hírdetőablakán kifüggesztett hírdemények nyújtanak.

A könyvsorsjáték egyelőre elmarad

(*) A pénzügyminiszter a könyvsorsjátékra vonatkozó kérelmünket elutasította. Ujabb beadványunk kedvező elintézéséig a sorsjátékot felfüggesztettük. A már befizetett sorsjegyek árát készpénzben visszatérítjük.

„Szabadság” könyvsorsjáték (Városháza épület.)

VESZÉK írógépet, számoló- és székerezőgépet. HURAY, Iparkamara

Borsó és konyhakerti magvak termeléséhez vetőmagot adunk. Termelési szerződéseket megkötöttük a Magyar Termény és Áruforgalmi Rt. kirendeltségénél, Plac utca 45. szám alatt.

BOROS GÉZA

Órák és ókszerész, Bathányi-u. 2.
Órák — ókszerék.
Javítások jótállással.

Ballon-kabát Férfi-ruha Női-kabát Szövet Szörme-bunda.

VÁGÓ
SANDOR
RUHA
üzletében.
olcsón
Plac-utca 33.
Széchenyi-u. sarok.

Karácsonyra óra, ókszer, díztárgyak nagy választékban
HORA ENDRE Plac-utca 20. sz. Városháza.

HÖLGYEIM!
a Fábrián Modellház most is elegánsan öltöztet. Plac-utca 43.

Debreceni Szabad Száj

A KARACSONYI SECÁLYHEZ I

Finomság, hogy megadja,
Olyan bizony meg na remél,
Nagyon, megis vig dal tagdji,
Itt a karácsonyi segéd!
Kevés jár a nőtlenségre,
Kik igától megromognak,
Nyolcvan-száz jár minden hőnek,
Csaldának, dupla hőnek,
Szívimből, minden botlónak,
Kell is nekik a karácsoni,
Anyós után különösen,
Járna segély bőségben,
Csindának ok ribilliót!
Adjunk vöknek egymást!
TÖPRENGÉS
Azt hallottam, hogy a gyűlölet négy
fára állítja az embert, Ahé, azért
van most már több marha, ökör és
szamar?!
KI A FELELŐS A SZENNYIANYAG ÉRTI
— A Nőpárt nyomon
Felelős az Anyag és Árhivatás,
Felelős a Földművelés,
Felelős a Polgármester,
Felelős a Világítási Vállalat,
Felelős Péter,
Felelős Pál,
Csak éppen a szennyanyag vezetője
nem felelős, aminek nem küldi
le a szükséges mennyiséget.
Nem eozda: korlátozták a világítást,
azért nagy a sötétség némely táje-
lőn.
MÉRNÖVILT
A Pál öbölre emelőd nagyterme, Szó-
val Pál Sándornak megint felvitte az
Isten dolga, Avagy: Tudja Pál,
mit kasszál,
AZ ÚJ FÖTTKÁR
Gém Ferenccsint a Nemzeti Pa-
rtpárt új országos főtitkára. Azóta
ez a nőtája Balmauszjáróttól Debre-
cenig, — Gém daru, gem daru, gem
daru, gem... én vagyok, én vagyok,
én vagyok én...
AHOGY MI KÍNGERÜNK
A Szabad Száj szerkesztőségének abla-
kán 4 írták: a mai nyomorúságban
mennyei vadnak mutatnak, ezeknek
be jut a vicc!
— Meghat a feleség, Temetőre
szeszgyűlések a rozokok, barátok, társ-
ak. Csak a férj nincs sehol, Kere-
sésére indulnak, Otthon találják,
amint éppen a szobájánál nyelg,
Felelőségre vonják, mire ő:
— Hagyjatok! Mit tudja az ember,
mit csinál négy fájdalmában.
EJHAI
— Ha minden mindenképpen lenne, nem
öröme enki semmivel, (Bocszat, azt
nem m találtak ki, hanem egy görög
bölcs, ezélt 2300 esztendővel).
TORMA KALMAN,
A MEGYEGYÁRAPÍTO
Megfelelő lovakat vásárolt megének
külsőben ezekben, hogy nyergait
használhassa,
A RÜNTÖN ELŐTT
A Szabad Száj rovatvezetője elment
az OTL-ba, átvilágítani a mellkasát,
Panasza, voltak tüdőjeire, látta
molluszitva az Erős Imre egy dörge-
delvét, A rüntöben ott talála Deb-
recen sok ismert alakját, Furfangos
rovatvezetőnknek sikerült először a
Rüntön-vizsgálatról készült leleteket,
Imre!
Molnár József: Mostanában nagyon
bő a mellkas.
Gózo Ferenc: Egy csak nyoma lát-
szik hátul,
Lévy Zoltán dr.: A szíve jobbfel
megnagyobbodott, Beakolól jók,
Simon-Kovács József: H-lusaival
nincs semmi baj, Itt-ott burgonya,
Gulmó,
Juhász Géza: Szívnyaggyobrodás bal-
fel,
Balogh Elemér: Tüdőjének két bal-
szíva van,
Egy házaspár, de a szennyteremtő
részületnek is megvizsgálták, Nevét
nem látjuk ki, annyira meg sem va-
gyunk „szabad száj”. Tüdőjéből
mellékcsigolya helyett a koponyáját vizs-
gálták meg. Nem találtak benne
semmit.
JAVUL A PÁRZSOLDALTATÁS
Debrecen 50 vagon hatót és 12 va-
gon borsot kapott,
A FORRADALMÁR
Van Debrecenben egy tisztviselő,
aki szélesaboldali pártállásáról azaz
akar tanácsot tenni, hogy hivatala-
ban minden kártára ellen áskálódik,
A minap megkapta a magét, Arról
dicsékkedett, hogy ő forradalmár, mire
egy kártára kőbeszótt:
— Nem forradalmár vagy te, ha-
sem forradalmár.
ÉRTHETELLEN
— Nem tudom magánról, hogy a
szeszprém kommunista külön auto-
buszon jöttek kúszoni az új vez-
sprém püspököt, ugyanakkor a helyi
Nőpárt szervezetében itta tamadó önkö-
köt,
— Ugy látászik, odát az egyik
székhez nem tudja, mit csinál a
másik.
ICY MÄR ÉRTHETŐ
Az egyik szélesaboldali párt szeretné,
de a közösgéi választások időpontja
meg tovább tologtató, Szeretnének meg
nyerni egy-két hetet, Azonkívül szeret-
nék megvárni a havat, Ezzel aztán
kés is lenne a választási pro-
gramjuk.
FŐ A SZAKÉRTELEM
— Hallom könyveid lettek Bakonyi-
nál az új kereskedőnél, Hát értesz te
anhos?
— Én nem, De a sem,
HASONLAT
A decemberi bevéskészítésnél be-
szégetnek köztestviselőket, Egyikük le-
gyint:
— Engem az egész nem érdekél,
Olyan a tárcám, mint egy sátriai
átlam,
— ???
— Lapos és „kongó”,
AJANLAT
Annak ellenére, hogy a rendőrség
jelentés szerint javult a közbiztonság
Debrecenben, egyik kultúrtegyesület
vezetőjét esti órákban rabló támadja
meg: Pénzt vágó életel!
— Tudja mit íjtember — mondja
hirtelen ötlelet a megállított — lán-
jón be hozának pénzbeszedőnek,
ugyanis olyan nehezen tojnak be a
tagdják,
MUTASD MEG A ZSEBED
A Szabad Száj közvéleménykutatója
a korzón felelt néhány járkeleket,
hogy mutassék meg zsebk tartalmát,
Az eredmény:
A B-típus: Egy kiltelési nyilatkozat
a Szocdem. Párthoz intézve, 2 fillér
(Bredetét nem tudja).
A nagykereskedő: Egy jellegzetes
partiszólvány. Három pénzárca, —
Ceceklődé,
A 12 éves gyereki Meghívó a
Madisz. tanodulánjára, Egy fél
zseb napraforgó,
Az utolsó: Bemű 97 közmunkalap és
két lakó okája.
MAI KERESKEDELEM
Nagy eladás Feketének a vasúti
raktárban tárolt 100 mázas buzdáját,
Fekete elmegy, keresel, nem találja
nyomat sem. Visszarohan az eladó-
hoz:
— Te szeszer, becsaptál, nincs je-
bns a vasúton! Most mit csináljak?
— Marha, mit csinálj? Add tovább,
MEGTERTEK EZ MA
A mamásos odamegy a kislélu:
— Mama kérek vacsi meg a gomb-
bomat, már három napja kérem,
— Flaccák há három napig várt-
tál várhatez tovább is, most megyek
a nősövegtsébe előadást tartani a
házmunka fontosságáról,
AKINEK NEM INGE
Van Debrecenben egy tisztviselő,
aki állandóan bizkos ingot jár,
Megjegyzte egy kolléga:
— Nem tudom ki visel ennek az
inget, mit iszálk?
KORSZERU PÁRBSZED
— No Pistike, kitéted a cipődet az
ablakba Mikuláskor?
— Dehogynem! Hogy ellopják,
IDŐJÁRÁSJELENTÉS
Fogyasztók feje felett viharfohók,
Terüleseknel tovább járkelek várha-
tók, Kommunistaék írást szüles réte-
gekben hűvé idjárás, A járkeleknél-
nő tovább idjárás, „őlkéit” szüka-
kásokat érintő erősebb szüjárás, Dú-
kebleket feyegető talajmenti fagyok,
BAL UTAN
A dohánygyári támogatás után
tározóban kérdi egyik legény a más-
iktól:
— Te miért nem mentél bele a ve-
rekedésbe? Hiszen teneked is jóisme-
söd Aranka, akit lékerlek,
— Láttam, hogy erősebbek és töb-
ben vannak, Erre rögön eszembe ju-
tott hogy rendes ember nem verked-
het,
HA A GYERMEK VICASZTAL
Az új bor óta előfordul, hogy ittas
egyének békas járkeleket megtámasz-
nak az utcán, Egyik kereskedő is aia,
Póran helybenhagyva érkezéi háza, A
család szönyököve állja körül, csak
12 éves fia, aki nagy focitalakozó,
vigasztalja:
— Ne húnyd papa, Mí ez ahos ké-
pest, ahogy a DYSO kikapott az
MTK-tól,
NINCS LENCSÉ
Debrecen piacáról, útleletből eltűnt
é lencsé, Hozni leje már, hogy nem
lehet kapni, Látni a víz lehet, mert
a hűgyek a kozmetikumál leoperál-
tatják a lencséjuket,
B-LISTÁSOK TALALKOZNAK
— Hogy étek? — kérdi keeseres
szóhallal egyik,
— Mint a paradicsomban! — vála-
szol sorátsára, Nincs mit felvenni
és egész nap reszkelünk, hogy a házi,
gazda kikérget bennünket,
APAM, EN NEM ILYEN LOVAT
AKARTAM
A hentesmester negy éves kislának
szép falova van, Egy nap észreveszi,
hogy a fura-ka észretörte a lovat és
apró darabokra vágja a roncokat egy
nagy késsel, Megkérdi töle, miért
tette mindezt, A válasza:
— Én is virelti akarok belőle esi-
nálni, mint te, apu,
KI MIT KAPOTT MIKULÁSTÓL?
Erdős Imre szabó Istvánról belépő-
jegyet a képviselőház — karzatára,
GYÜLÉSÉN
— Mégis eszmei vannak ennek a
Molnárnak,
— Kar, hogy olyan magas, hogy
maga sem éri föl-szélét,
Uj háziipar virágzik ki Debrecenben
Háziipari kiállítást rendez a Kisgazda Párt női tagozata
A magyar háziipar fejlesztésé-
re és felújítására országsszer-
te mozgalom indult, Debrecenben
ez a mozgalom a Kisgazda
Párt női tagozata indította el,
A tagozat október közepén suskó
tanfolyamot rendezt, melyen
őzv. Pápay Mihályné gazdasági
szaktanárnő valóban szükség-
es irányítása mellett közel tés-
száz hallgató vett részt,
Az elmúlt pár hét óta a tan-
folyam résztvevői bizonyosságát
adták annak, hogy a háziipar
iránti szeretet és a szorgalom
valóssággal csodákra képes, —
Néhány nappal ezelőtt a hallga-
tók szükek körben bemutatták
eddig készítményeiket,
Nehéz lenne felsorolni azt a sok
hasznos tárgyat, melyet ezen a
bemutatón láttunk, Nemcsak iz-
léses suskó-papucsokat láttunk
itt, hanem valóban művészi te-
lytalpú cipőket, Már előre meg-
jósolhatjuk, hogy jövő nyáron
divat lesz a suskóból készült
nyári nőtőcipő, Láttunk ruhaöve-
ket, melyek csinosága felveszi
a vesnyet az előkelő szalonok
készítményeivel; bemutatták a
hallgatók maguk készíltte kézi-
lábkákat, melyek olyanok, mint-
ha csipkéből készülték volna, —
láttunk kefetartókat, kenyeres-
kosarakat, üvegfontokat, szal-
vétás kosarakat, sőt bútorhüza-
tőkat, Néhány hét alatt minden
elképzelhető háziesszköz elkészült
itt a hallgatók szorgalmas ke-
zenyomán, Ezek után nagyon is
valószínűtlen hangzik az, amit
őzv. Pápay Mihályné a tanfo-
lyam lelke és vezetője mondott
nekünk:
— Suskóból könnyű szerrel le-
het készíteni egész szobaberende-
zést is...
— Ez a sok szép holmit a
nagyközönségnek is be kellene
mutatni, — Meg lesz az is —
kapjuk a felvilágosítást, A tan-
folyam néhány nap múlva véget
ér és a pártszervezet nagyterme-
ben kiállítást rendeztünk, A kiál-
lítás megnyitása december hó
24-én, szombaton délután 4 óra-
kor lesz, amikor a kiállítás ke-
retében másoros délután is ren-
dezünk, A kiállítás még vasár-
nap is nyitvatartjuk délelőtt 11
órától délután 2 óráig, Bizo-
nyosra vesszük, hogy ezt a be-
mutatót sokszerezen fogják meg-
kinteni, vevők, érdeklődők és
azok, akik ugyancsak szeretnék
megtanulni a suskó-készítést,
— Erre meg is lesz a mód,
mert a nagy érdeklődésre való
tekintettel, a tanfolyamot január
közepén ismét meg kell rendez-
nünk, Az érdeklődőknek már
most megüzenhetjük, hogy köze-
lebbi részletek felől tagozatunk
titkarságánál érdeklődhetnek,
A jövő héten megindulnak a közmunkák
A debreceni állami közmunka-
ügyi felügyelő és Burgundia
utca 1. szám alatt megkezdte mű-
ködését, A felügyelő és a hajdú-
vámegyei munkaadókültség eny-
hítésére tegnap délebben értekezlet
tíhvót össze, amelyen megje-
lentek az érmentesítő társulatok
vezetői, mérnökök és a kubikos
munkások képviselői, Tárgyalás
alávélték a vármegye területén lé-
vő közmunkaalakalmak megterem-
tését, Az értekezlet elhatározta,
hogy a közeljövőben megindít-
ja az érmentesítő társulatok terü-
letén a különféle munkákat, Így
sor kerül az elhanyagolt csator-
nák kitzitására, a gátak kija-
vítására, E munkálatoknál 1200—
1500 munkaadókül ember jut ke-
resethez,
Ugyancsak foglalkoztak a deb-
receni repülőter földmunkáinak el-
végzésével is, ami viszont a deb-
receni munkaadókültegen fog segí-
teni, A repülőteren teremtett mun-
kaalkalom is sok embernek juttat
lekenyeret,
A közmunkaügyi felügyelő és
előtt nagyobbszabású tervek fe-
lkésznek, amelyek kimunkálása
most van folyamatban, A cél az,
hogy a háború által legjobban súf-
tott városban, Debrecenben meg-
a tál folyamán, de legkésőbb a ta-
vasszal munkaadókül munkatere-
sével komoly munkaszervezet indu-
ljon meg az újjáépítés jegyében, A
debreceni közmunkák kereszttül-
viteléhez a felsőbb hatóságok is
megadták hozzájárulásukat,
Holnap nyílik meg
a Gazdak Szabadegyeteme
A Független Kisgazda Párt deb-
receni szervezete a tavalyihoz ha-
sonlóan az idén is megrendezi
Gazda Szabadegyetemet, mely az
egész télen fog tartani s amelyen
a modern gazdálkodás minden
fontos kérdésében szakszerű út-
mutatót fognak kapni a résztve-
vők,
A Gazda Szabadegyetem holnap,
hétfőn délután 3 óra kezdettel
nyílik meg, A megnyitót Öry Ist-
ván főispán tartja, majd Vigh Ist-
ván gazdasági felügyelő ismerteti
Hajdú vármegye gazdasági hely-
zetét,
A Szabadegyetem előadásait a
legközelebb debreceni mezőgazda-
sági szakemberek fogják tartani,
s az előadások délutánokként 3 és
5 óra között lesznek, Lapunkban
időről-időre közölni fogjuk az
egyes előadások pontos idejét és
tárgyát, A tanfolyamra meg min-
dig lehet jelentkezni a debreceni
pártszervezet pénztáránál, ahol a
minimális részvételi díj ellenében
a tanfolyamon résztvevni kívánók-
kat felveszik a hallgatók közé, A
Szabadegyetemre pártállásból
nélkül minden földműveléssel fog-
lalkozó ember résztvehet,
— A Pártista Diákszövetség
ma, vasárnap délelőtt 11 órakor a
gimnázium dísztermében közgyü-
lést tart, amelyen előző beszámó-
ló után tisztújítás lesz, Minden
volt pártista diákot elvár a Diá-
szövetség.
Cserépkályha állandó minta raktár,
ZIRKULLI, Halaköz-8.
— Átrakást, javítást vállal —
— helyben és vidéken —

DEBRECZEN 4. OLDAL 1946 XII. 8.

Volt debreceni színész verseskönete Amerikában

Varga Simi a debreceni Csoko-
nai Színház népszerű, kiváló
színesze volt a huszas években és
1922-ben vándorolt ki Amerikába.
Ott is színészkedett, de közben
szorgalmasan írogatott, novellák-
kat, verseket, majd öndíló verses-
kötetét is adott ki. Verseskötete
mottója:

„Szomorú szemekben, bár igaz-
gyűngy ragyog...
Nem hiszik nekem el — meg-
komédiás vagyok...”

Az előszóól kiderül, hogy szülő-
házaja helyzete indította meg
benne a lelke mélyén szunynyadó
érzéseket, melyeket a magyar nép
iránti segítő parancsolt volna
hozott napvilágra. Versel könnye-
dek, szívvel fakadtak, a nép nyelvén
íródtak, könnyen megérthetők,
mert a népről, a való életől zen-
gedeznek. A színpad nagyjáról is
versekben emlékezik meg kizárk-
ebből a színpad iránti szeretete,
mellyel kora ifjúságában elje-
gyezte magát, amikor Blaha Luj-
zát meglátta színpadon. Hazafias
versel mindenkit megkapnak.
Az amerikai magyarság nagy
szerelemmel és elismeréssel fogadta
verseskötetét és bizonyára nagy
szerelemmel és figyelemmel fogadja
könyvét a debreceni közönség,
régi ismerősei, hívei is.

Tornaviadal

December 15-én délelőtt fél 11 óra-
kor nagyzenésű sportesemény sein.
helyre íez az Arany Biká díszterme,
Budapest és Debrecen legjobb férfi
tornászai: Pataki Ferenc, Tóth Lajos,
Fekete József, Hajdu Gyula, Baranyai
László Béla. Béla német városnyben,
városok közötti tornaviadalon meik
öste tudásukat és erőiket, hogy
megszereznek városunknak az elsőb-
séget a legjobb tornász város címet.
Nemcsak Debrecenben, de az egész
országban nagy várakozással néznek
a már múltból névsésvé vált Buda-
pest-Debrecen városok közötti ve-
seny elé mert hiszen ezen Magyaror-
szág legjobb tornászai, országos baj-
noktornászok, olimpikonok és töb-
szörös válogatottak vesznek részt.
A Torna Szövetség Kései Kerülete
ezúton is meghívja Debrecen város
közönségét a városok közötti ve-
senyre, amely a város által alapított
várdördjert fog liadni, Jegyeitét Ifj.
Gyryk Sándor papírkereskedésében,
Kossuth u. 11. az.

A házasság kérdése az új olasz alkotmányban

Az új demokratikus olasz al-
kotmány előkészítő bizottsága el-
fogadott egy törvénytervezet, mely
kimondja: A törvény szabályozza
a házasság jogi helyzetét és a
házasság felbonthatatlanságának
és a család egységének biztosí-
tása érdekében.

Arany-, ezüsttárgyak vétele és eladása ENGEL László ékszerészlet a Benyits arsházban.

Rádiók résztöre is! Horvath Sándor

HEGESZTÉS SCHADEK és FRIZKA

KALAPJA piszkos, formálisan. szakszerűen tisztítja, formázza új DALMI kalapmester Vár-utca 2.

IRODAGÉPEK speciálistája HURAY írógépműszerész-mester ÍRÓ- SZÁMOLÓ- SOKSZOROSÍTÓGEP javítás, eladás, csere, vétel, kellék, alkatrészek. 20 év óta kiképzés, belsőleg jó me- szter, azelőtt órák, máló. SOKSZOROSÍTÁS, LEÍRÁS, GÉPKÖLCSÖNZÉS, TÖLTŐTOLL.

Közellátás

Sójeji elszámolás. Felhívja a Kiszámoltak Egyesülete a fűszerkiskereskedők figyelmét arra, hogy a beszedett 11-es számú közellátási szelvényeit december hó 10-én kedden és 11-én szerdán okvetlen számoljanak el, amikor az elszámolt mennyiségről szóló utalványt meg is kapják.

Tengeri lézió díjazás. Értesíti a közellátási igazgatóság a város elöljáróit lakosságát, hogy a december hó 9-ére és 10-ére szóló kenyérbérlési szelvényre 40 (negyven) deka, a nehéz testi munkák pótlásának szelvényre 30 (harmadik) deka és a testi munkák pótlásának szelvényre 15 (tizenöt) deka tengeri léziót szerezhetnek be a fűszerkiskereskedőtől 82 filléres kg-kénti egységáron. Felhívja az igazgatóság a pékek figyelmét arra, hogy december hó 9-10-én a fenti jegy szelvényekre kenyeret kiszolgáltatni nem szabad s ezen szelvények az elszámolásnál figyelembe nem vehetnek.

Szacharin kiosztás. December hóra úgy az elöljárók, mint az elöljárók részére kiadott közellátási szelvény 6. számú szelvényére 40 (negyven) tablettát szacharint szerezhetnek be 1.40 forintos egységáron a dohány kiárusításánál december hó végéig. Közellátási Igazgatóság.

Zsirjesztés. Értesítem a város zsirban elkészített lakosságát, hogy a most kiadott zsirjegy 1. számú szelvényére a háziiparosok december 10-től kezdődőleg szelvényenként 10 deka sertészsírt szolgáltatnak ki, kg-ként 9.20 forintos áron. A margarint kiosztásáról külön hirdményben fogok intézkedni. Polgármester.

A közellátási felügyelőség a vaj árának leszállítását kéri a közellátásügyi minisztériumtól — jelentette Nehézcsy Miklós közellátási főfelügyelő a közigazgatási bizottságban. Megállapították, hogy a tejszín alacsony ára mellett a vajnak is alacsonyabbnak kell lenni, mert így 12 forintba kerül a tejszínből való előállítás. A közellátási felügyelőség a kis-állattartóknak 200 mázsa kora kontingenst kíván biztosítani.

Tegnap délután 4 órakor beonták a vilamosokat, mert a Villamosok Vállalat nem tudott áramot adni. Előreláthatólag ma a fővonalon 3, a mellékvonalakon egy-egy kocsi jár az HEV.

Bosszúból megtámadták a Hunyadi utcán és összeverték haragosai Barók József Deák Ferenc-utcai lakost.

Feljelentés futott be a debreceni rendőrség államvédelmi osztályára Antalfi Józsefnek Homok utca 117 sz. alatti lakos ellen, aki a feljelentés szerint 1940-ben angol és orosz rádió hallgatásáért feljelentette Kreutz Árpád MÁV műhelyi alkalmazottát, Szilágyi Sándor debreceni lakost Horthy és a magyar nemzet gyalázása miatt. Az ügyet áttették a népbiztonságra.

Ipari továbbképző tanfolyamok lesznek az állami felsőiparisiskolával kapcsolatban, kelendő jelentkezés esetén éspedig: építőipari alapismeretek, közműves és ácsipari továbbképző, vasbetonszerkezetek alapismeretei és továbbképző, gőzmozgatók, lokomobil és cséplőgépek, stabilizáló- és végül villamosipari előkészítő tanfolyam. Jelentkezni lehet Széchenyi u. 58. szám alatt.

Balogh Ferenc Plác 69. Megyeházával szemben. Előnyök, késztyük, rövidárak.

Erdélyi Anólia és Nagy István jegyesek.

Vokány Magdolna tanítónőjelemből és Papp Miklós műszaki tisztviselő jegyesek.

Szarvas Erzsébet és Bakó Imre december 7-én házasságot kötöttek.

Faragó Julianna Ilona és Kovács Kálmán házasságot kötöttek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Dobi Jueikát eljegyezte Hevesi Gyula.

Jegyespároknak figyelmeztetés. Valódi tömör 14 karátos jegygyűrűk, ékszerek, órák Hajdu György ékszerüzletében Plác u. 52. Apolló mozival szemben beszerezhetők.

Kitűnően sikerült Mikulás est zajlott le a Svetits intézet napközi otthonában, ahol az ovodás gyermekek kedves szavakat, ének- és táncszámokat adtak elő, majd a megjelent Mikulás ajándékok osztott szét a 70 apróságnak. A pompás Mikulás-este megrendezése Szabó Lajosné, a Katolikus Szülők Szövetségének elnöknőjének, valamint Zita és Marica óvónénik érdeme.

A Véleményező Bizottság f. hó 9-én, hétfőn délután 3 órakor a Kamara hivatalos helyiségében ülést tart, melyre ezúton hívja meg a tagokat a Kamara.

Dr. Szabó Andorné debreceni tanárnő, zeneszerző egyik szép dalát is előadták Amerikában Connecticut városban, az amerikai magyarok egy szép ünnepélyen.

A nyilaskeresztes párbaj vezetésére felkeltett bejelentés szerint Ifj. Kovács Máté hajdúszoboszlói lakos. Az államvédelmi osztály áttette ügyét a népbiztonságra.

Tetőfedőmesterek Szövetkezeze Hatvan u. 43. Vállalatok mindenemű helyreállításai munkálatait.

Táncanfolyam hétfőn 6 órakor kezdődik „Ritmus” tánciskolában. (Péterfia 30.) Befiratkozás ez alkalommal. Dr. Koczáné.

Művészi körző megvásárolható eladó. Műszaki útmutatót hat forint. Antalfi könyvkereskedésben.

Babapárók készítés, Komáromi, Bajcsy Zs. u. 3. Bika-bérbáz.

Lejárótársaság a rendőrség Kunta próbarendőrt, aki bűntársaság volt a dohánygyári táncmulatságot követő emberölésben Szabó József próbarendőrt. A nyomozás adatai szerint Kunta és Szabó mint szabadnapos rendőrök táncolni mentek a dohánygyári táncmulatságra és ott nézeteltérés támadt egy leány táncolatása körül közöttük és Nagy János, az elöljáró között. Dr. Molnár Győző rendőrfelügyelő egyébként úgy Szabót, mint Kuntát állásukról is felügyesztette.

Megtámadta egy ittas társaság a Nyugati utcán Kovács Imre Bajcsy Zsilinszky utca 33. szám alatti lakost, akit több ütés ért. Súlyos sérüléssel vették orvosi kezelésbe.

A HONSZ Kossuth u. 43. sz. színházában ma, vasárnap délelőtt 10 órakor igen fontos ügyekben tagterkeztetést tartanak, amelyen minden hadigondozott jelenyen meg.

A traktorosok az elvégzett melyszámlát igazoló dűlőbiztosi igazolványt és a kiadott kötelezvényeket a számtató és két tanu aláírásával e hó 11-ig adják le a traktorosok szakszervezeténél, hogy a banknál kifizetés végett bemutatassák. — A traktorosok ma délelőtt 10 órakor értekezletet tartanak, ide jelenteni kell az elvégzett terület nagyságát. A bér-csökkentés ugyanakkor ma 10 órakor tagterkeztetést tartanak.

Karácsonyi szünidő a debreceni középiskolákban

A középiskolák téli szünetére vonatkozóan nemrégiben miniszteri rendelet jelent meg, amely szerint minden középiskola a birtokában lévő szén- és faellátástól teheti függővé az intézetben adandó karácsonyi szünidőjét. Lehet, hogy egységes miniszteri rendelet jön ki a közel napokban, de ez bizonytalan.

A debreceni középiskolák igazgatóinál érdeklődtünk a téli szünidő időtartama iránt.

Legkorábban a **Piarista Intézet**ben kezdődik meg a szünidő, már december 18-án s január 20-ig tart. A **Svetits Intézet** valamennyi tagozatában december 21-én délelőtt kezdődik a szünidő és január 20-ig tart.

A **Déli leánynevelő Intézet** gimnáziumi és tanítónőképző tagozatai is december 21-én délelőtt kezdik el a karácsonyi szünidőt. Itt előreláthatólag január 15-ig lesz vakáció. A polgári iskola csak február 1-én kezd.

A **Kollégiumban** — polgári, gimnázium, tanítónőképző egyaránt — minden valószínűség szerint december 21-től február 1-ig tart a szünidő.

A **Társulat Kereskedelmi fű** tagozata tartja a legkevesebb szünidőt. Itt a rendtartásban előírt kétheti szünidőt engedélyezték, december 21-től január 4-ig.

Az Anyag és Árhivatal osztályvezetője Debrecenben

A **Kereskedő Társulat** disztermeben kereskedők és iparosok élénk érdeklődése mellett tartotta meg előadását Déri Jenő az Anyag és Árhivatal osztályvezetője. Déri Jenő tájékoztatást adott az élelmiszeripar helyzetéről. Az iparügyi minisztérium külön osztályt azért állított, hogy a vidéki kereskedelmi és ipari érdekeltségek ezen kezreltül igényeljék nyersanyag- és egyéb szükségleteiket. Az élelmiszer osztály 14 komponensből áll. Ide tartozik a májom, a szesz, édesbor, hús, meg, rum, pálinka, dohány, cukor és édesipar körébe vágó szakknák. Részletesen foglalkozott ezután az egyes iparok helyzetével. A cukoripar a jól sikerült tenrés folytán a békebeli termelés 55 százalékát érte el. Pillanatnyilag 5-6 ezer vagon cukor meg lesz amely a beföldi szükségletet a kötött gazdálkodás mellett ki fogja elégíteni. Az előadó ezután sorra ment az összes ide tartozó iparokról. Megemlítette még, hogy a házipar teljesen stagnál, mert nincs olyan mennyiségű állati anyag, amelylyen úgy a beföldi szükségletet, mint az exportot ki tudná elégíteni. Egyedül a szalmagyártásról lehet szó, mert ez exportelék.

A megjelentek közül számosan szakkérdéseket intéztek az előadóhoz. Először a vágóhíd képviselője panaszkolt, hogy a Világügyi Vállalatnak csak vasárnap estig van szene s így az áramtermelés megakad. Ez nagy baj, mert a vágóhídon nagymennyiségű vágott baromfit és húst tárolnak a hűtőkben. Sürgős intézkedést kér a szén szállítványok elindítására.

Déri Jenő kijelentette, hogy **Debrecennek** Miskolcon 16 vagon szene van, amely hétfőn reggel be fog futni. A vágóhíd képviselője közölte, hogy Miskolcon érdeklődtek a szén iránt, onnan azt vállalták, hogy nem tudnak a debreceni szénről. Déri kijelentette, azonnal intézkedni fog, hogy a debreceni szén kellő időre megérkezzenek.

Arna vonatkozólag, hogy a debreceni munkások szappanellátása nincs biztosítva annak ellenére, hogy a munkások részére a kollektív szerződésben megállapított havi megváltó szappan rendelkezésre áll. Déri osztályvezető azt a felvilágosítást adta, hogy ennek a debreceni szakszervezet az oka, mely nem igényelte kellő időben a szalmagyártásról lehet szó, mert ez exportelék.

Varrógépalakítások, szakszerverű varrógép javítás, varrógépű, Horváth Tihamér műszerész Hunyadi 14.

Dr. Naményiné gyorsfriskolájában, tanfolyamkezdés. Államvizsga. Vasútkedvezmény. Plác u. 58. Linoiumházban.

39, 42 és 48 forintért jó minőségű mackó, flannel ruha, pizsama és különféle gyermek kötött áru legolcsóbban Horovitznál, Szent Anna utca 1.

Schaff tánciskolájában Sas utca 2. tizediken gazdálkodóknak, tizenegyedikén iparosoknak új tanfolyam kezdődik. Csütörtökön, vasárnap össztánc.

Timárok, bőrgyárak forgóhordó, csereshordó, szaporítókád, faveder, boroshordó készítés, javítás Vargánál Hatvan 68.

Ertesítem régi vevőimet, hogy borkereskedésemet ismét megnyitottam. Kiváló minőségű ó és új boraimmal álllok rendelkezésükre. Pótor László utóda Deák Ferenc utca 24.

1945-ös Furmint 6 Forint és más toka/hegyajjai (tölcsvek) sajáttermésű bor literenként is kapható. Likay, Plác u. 9. emelet. **Simal gyorsfriskol**ájában állandó beiratkozás. Plác u. 73. Államvizsga. Vidékieknak vasútkedvezmény.

Tarhonyát, levestészákat készítenek hozott leltéből. Tésztaüzem. Könyök u. 12.

131.292 a rendőrség bejelentette száma Debrecenben.

A Fazekas Mihály állami gimnáziumban megszűnt a tanítás tüzéltől hány miatt.

A város VII. kerületében tenyészbiézéség lépett fel — jelentette Juhász Gyula főállatorvos a közigazgatási bizottságban. A mentulajdonosok ellen, akik állatukat nem hajtották vizsgálatra, kifizetés eljárását indították.

Óra és ékszer javítások Engel ékszerésznél Benyáts áruházban.

Eladó 27 hold prima búzatermő föld jutányos áron, Széchenyi u. 12.

Szalomeukor készítését hozott anyagból vállalom. Zöldi cukrászmester, Magoss György tér 28.

Felhívás. A Lencz-telep igazgatósága felszólítja azokat, akik a telepen szeszfűzést akarnak, azonnal jelentkezzenek anyagbejelentés végett a gondnoknál.

Fonalkák kötését, horgolását hozott anyagból is vállalja **Feihő** kézimunka kötőipar, Szent Anna utca 10.

A hivatalos lap szombati számában rendelet jelent meg a férfiszabóiparosok legmagasabb munkavállalási díjáról, a beföldön előállított kovacsolt kassa és sarló legmagasabb gyári áráról.

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaságban Plác u. 49. sz. alatt hétfőn délután 6 órakor Pincésy Pál Fagyjev: „Ványa és a féltak” című munkáját ismerteti. Minden érdeklődőt szívesen várunk. A nevelők figyelmét külön felhívjuk az előadásra. — Kedden délután 5 órakor, akik a tehetségkutató versenyen részt akarnak venni, azokat hallgatja meg a bizottság.

A Debreceni Magyar-Román Társaság kiadásában megjelent értékes tartalommal a „Keleti Kapu” folyóirat első száma, amit a tagok teljesen ingyen kapnak meg. Értékes tanulmányok, cikkek, román költők és prózaírók műveit kitűnő fordításban adják a kitűnően sikerült első szám tartalmát.

Elgazdolta a szekér a Sámsoni úton Debrecenben kerékgyártásban haladó Kompár Mihályné hajdúsámsoni lakost. — **Bordatérés**rel a sebesséti kilométerre szállították.

Előállítások a 60 forintos tengeri miatt

A tengeri mázsáját 60 forintért árusította 32 forint hatósági ár helyett Zom József hosszúpályi lakos a kisállománjánál. A közelben posztoló rendőr igazolta a ügy az eladó, mint a vevőket és megindult ellentük az eljárás. — Zom a tengerit szállítási engedély nélkül hozta Debrecenbe, amiért külön kihágási eljárást indítanak ellene.

Új gyapjúkártya és fonó üzem!

Alkar különböző vastagságban szép olcsó és egyenletes fonalat? Kártyáson és fonáson **KARAP BÉLA** mechanikai üzemében. Bérnyomokban gyapju mosást, kártyát és fonást privátoktól is vállal. Debrecen, Baltazar Dezső utca 9. szám.

Gyermek mackók, ruhák és mindentéle téli cikkek nagy választékban
NEUWIRT-nál.
Kálvin-tér 3. szám.

Jól felszerelt temetkezési vállalat mat Elkötözés miatt eladom, jogról lemondok, üveges és nyitott gyász kosarak, 16 ezer lakosú vidéki helyen, Óm a kiadóban.

ÓRÁT ékszeri bizalommal **SRETTÉ UTÓDÁTÓL** **POLGÁRNÉ ÉS VIGH** **Battány-u. 26. Óra, ékszer javítások is.**

Emőke iparművészeti és iatékpar, Mindenemű játékot javít, újat tesz. Olcsó és szép babajelek minden nagyságban. Fülöp Lajos Csopó-a. 33-35

Házi disznótoros vacsora szombaton és vasárnap a „Belvárosi” étteremben.

Képet, rajzot aki szeret, Kedves anap a képző, s tudod-e képző hol van? Csak a „Keresztő bolt”-ban! Plác u. 89.

Kiskereskedők figyelmébe!
Megérkezett az olcsó textil és kötőtárú
FAZKAS FOGOLY és SOMOGYI textil és rövidárú nagykereskedésbe
Debrecen, Dégenfeld-tér. Elölött: Grünfeld és Scawartz.

BLEIER kerékpár, varrógép és átkatrészei előadás — vétel — csere. —
VAJDA rádiójavítás, villanszerelés Hatvan-utca 2.

Megjelent a DEBRECENI KÉPES KALENÁDRÍOM 1947 évre
Ára 4.- Ft. kapható a **MÉLIUSZ** könyvkereskedésben.

Ajándék díszdobozok óriási választékban 80 forint. **SOLTI** Hírlapostár Sas utca 2.

Eröss János: Kár a jóhiszemű tömegeket feleslegesen izgatni

A támadások pergőjében az Eröss János közléstől igyaztanok ezek a támadások, kitűnik Eröss János legutóbbi nyilatkozatából, melyben többek között a következőket mondja:

— Az árak megállapítása során a dolgozók azéles rétegnek érdeke lebegett a szemem előtt, ahhoz, hogy a fővárosba irányuló megfelelő főzésekkel hozható biztosítottak, a tömegfelvezéssel cikket árát az időnyelnek megfelelően fel kellett emelni. Az emelés mértéke nem volt nagyobb, mint más esztendőben, aszályos nyár után a természetes áremelkedés szokott lenni.

— Hangsúlyoznom kell, hogy a hivatalos árakat mélyen a fekete árak alatt állapítottuk meg, ami arra vezetett, hogy ma már nincs fekete ár a fővárosban a főzésekkel és a felhozatal is lényegesen megjavult.

— Az árlemorzsolódás Budapestben állandó, a 4.80 forintos hagyma ára 2.18—2.24, a 4 forintos sárgarépa 1.80—2 forintra esett le. A sólé és paraj ára valóban emelkedett, de annak szezonális költsége is magasabb a hideg idő beálltával, ugyanakkor csak kevés fogyasztót érdekel.

— Kár tehát a jóhiszemű tömegeket feleslegesen izgatni, ennek a kérdésnek tendenciózus beállításával. Ez a minden aapot nélkülöző ideghabóru csak a közfegyelmet és a munkafegyelmet lazítja.

— Semmi körülmények között sem vagyok hajlandó a közléstől, a Bernáth-rész csatározást folytatni és minden izgatással szemben számolok a munkástömegek józan megértésével, amit a rájuk nézve nagyon nehéz küldöttségjárások során is tapasztalok.

DEBRECZEN 8. OLDAL 1946. XII. 8.

Akik ragaszkodnak Nyirábrányhoz

Mint ismeretes, néhány hónappal ezelőtt hivatalosan is kettéválasztották Nyirábrányt és Nagyfülöphöz közigazgatásilag. A majdnem egybeeső két község közötti pontos határ megvizsgálását a belügyminiszter Hájdu megye alispánjára bízta, aki utasította a feldolgozó felügyelőt, hogy az idevonatkozó munkálatakat végezze el.

A belügyminiszteri döntés értelmében Nagyfülöphöz tartozna egy tanácsosokból, Bernáth-rész is. E tanácsosok lakói azonban nem kívánják elszakadni az anyaközségtől, és kinyilvánították, hogy a Bernáth-részi paraszti népes küldöttsége kereste fel Torma Kálmán alispánját és elmondták, hogy továbbra is Nyirábrányt nem bírnák azokat a körülményeket, melyeket az új község megszervezésével vállalnok kellene, másfelől pedig a Bernáth-rész Nyirábrány tövében a Bernáth-rész határára esne. — Így a nyirábrányi határára esne. — Torma Kálmán alispán válaszában kijelentette, hogy a belügyminiszteri

MA sörözzünk

a PÁLL söröző emeleti nagytermében.

Telefon: 171.

döntés szerint a Bernáth-rész Nagyfülöphöz tartozik és neki, mint településnek csupán kisebb változtatásokat van módjában eszközölni a végleges határ megállapításánál.

A küldöttség tagjai kedvedentől haladtak a választ és elhatározták, hogy lották a választ és elhatározták, hogy nemmenyuszának bele a döntésbe, hanem tovább folytatják a mozgalmat. A küldöttség tagjai kedvedentől haladtak a választ és elhatározták, hogy lották a választ és elhatározták, hogy nemmenyuszának bele a döntésbe, hanem tovább folytatják a mozgalmat.

hogy egy sötét alak állt elébe az utcán, mire ő szó nélkül levelet a kabátjából, szmokingját és elszaladt. Többre nem emlékszik. A rendőr ugyanakkor jelentette, hogy a közeli Váci utcában egy lámpaoszlop alatt talált egy gazdátlan kabátot és szmokingot. Kiderült, hogy az ittas tanársegéd a lámpaoszlopot nézte veli közéletének.

Megélnék a magánépítkezés, befejezéshez közelednek a városi építkezések

A városházán folyó helyreállítási munkák szombaton befejeződnek, a bérházak külső helyreállításai munkái már befejeződtek, a kislakásoknál az épületek egy részénél felleget van, más részénél a felújítás, és más részénél a lábazati falak építését tartanak — jelentette Kálmán Lóránt műszaki tanácsnok a közgazdasági bizottságban. A házhelyosztás tervét már jóváhagyták, a részletes szétosztási tervet a következő városi

közgyűlés tárgyalja. 210.000 forintot fordítottak novemberben a csatornák javítására, egy kivételével a főszabadosokat kijavították. 190.000 forintot költött a város augusztustól kezdve az útburkolatok javítására, most fűzet hiánya miatt leállt a munka, de már csak kisebb sérülések vannak hátra.

Örvendetesen megélnék a magánépítkezés. Az elmúlt hónapban 35 építési engedélyt adtak ki.

Gyógynövénytermelést terveznek a Hortobágyon és a debreceni erdőben

Az amerikai magyarság segítő keze mind érezhetőbben hajol át az óceánon túlról a háború viharától felült magyar föld felé. Szeretetszolgálatok, segélyakciók jelzik ezt a segítészándékot, Valamennyi eddigi kezdeményezésnél nagyobb jelentőségű azonban az az akció, amit egy Hájdu megyei Amerikába szakadt magyar tervező, Gereben Demeter indított el a detriti Magyar Ujság hasábjain. Gereben, aki a debreceni Kollegium növendéke volt, nagy szabású tervezetet dolgozott ki, mely egyrészt elhelyezné az amerikai és óhazai magyarság kapcsolatait, másrészt az amerikai magyarság segítségével elősegítené a gazdasági talpraállítást és munkanélküliség leküzdését. Az egyik professzornak megküldött amerikai lapok részletesen ismertetik a magyar tervező által az amerikai magyarság körében indított mozgalmat.

„A bombázásokon, háború véres poklain átment, nélkülözéseket átzenvedett magyar nép felé most lélekben úgy hajol minden amerikai magyar, mint egy betegségből lábadozó hozzátartozó felé a testvér aggódó szeretete. Egy más világrészbe kerülünk, átvettük ennek életét, elhalványodtak álmaink az otthoni földről, megenyhült a kínzó nosztalgia, mely az otthonért sóvárgó lelünkét fűtötte. De mikor a rádió azt mondta két évvel ezelőtt, hogy Debrecen feletti légitámadás viharzott át, éreztük mindnyájan egyszerre eleven fájdalommal, hogy valahol, kilométerek ezreitől a mi fajtánk szenved...

— Segíteni kell rájuk. Siettetünk talpraállításukat és szorosabbra fonn: a kapcsolatot velük. A magyar nép nem könyörado-mányokat vár, hanem munkát, gazdasági talpraállítást. A háborúkat követő gazdasági krízisen kell átsegítenünk a magyar népet. Ebben nagy feladat vár az amerikai magyarságra. Tudjuk mindnyájan milyen lehetőségek vannak a magyar földben. Segítenünk kell kihasználni azokat, gyárakat, üzemeket létesíteni magyar földön az amerikai magyarság tőkájával, hogy ne legyen munkanélküli, ne legyen dologtalan kéz az országban.

Ezután Gereben sorra veszi a segítő módokat. Jegyezzem az amerikai magyarság „Segítő testvér” részvételt, melynek tőkájából az ország különböző részlein konzervgyárakat állítsanak fel amerikai magyar szakemberek irányítása mellett a magyar gyümölcs, hentesárú, zöldség feldolgozására. Segítsék elő a magyar gombatenyésztést, baromfitenyésztést. Az ország nagy erdségeiben: a Bakonyban, Nyírségben, a debreceni erdőben, a Bugacon és a Hortobágy pusztán speciális gyógynövénytermelő területeket szakítsanak ki. A hortobágyi természetien szikesen a szikfitermelés jelentős külföldi szállítmánnyal nagy lehetőséget. Filmgyárakat, könyvkiadókat létesítsen az amerikai magyarság az óházában. Segítse elő a földgazdálkodást és halozat létesítését földgazdálkodásra, vizierők kihasználására, műkeltetés stb. megszervezését. A filmgyárak és könyvkiadóvállalatok termékeit az amerikai magyarság számára is lekötnék. Másfélmillió magyar embert akar bekapcsolni munkába és ezáltal levelet a jelen az esetleg felmerülő magyarsági munkanélküliséget. Ugyanakkor az amerikai és óházai magyarság kapcsolatának ki-mélyítésére cseregyermek rendszerét, kölcsönös nyaraltatási és tanulmányi akciókat kíván megvalósítani és kifejezésre juttatja Gereben terve azt a kívánságot, hogy az esetleges kivándorlók csak nyelvtanfolyam, az amerikai életrel alaposan felvilágosított kurzus végzése és az amerikai magyarság szervei által előre biztosított munkalehetőség után menjenek ki. Külön akció tervet ismerteti a magyar gyermekek vendéglátására a tervezet.

Az amerikai magyarság segítő készsége megkapó formában nyilvánul meg a volt debreceni tervező értékes akciójában, mely már eddig is nagy tömegeket mozgatta meg a kint élő magyaroknál.

Lakók harca a népbíróság előtt

A debreceni Népbíróság öttagú tanácsa szombaton a *Széchenyi-utca 51. sz. ház lakóinak perpatvarba ügyében igyekezett igazságot tenni. Együd Lajosné kommunista párttag összevezette a házban lakó Kósa Sándor szociáldemokrata munkással és a ház többi lakója 's bekekerült a perpatvarba. Együd Lajosné ezután feljelentette Kóst, hogy „a demokrácia ellensége, aki szítja a kommunistákat, a rendőrséget, a forintot, dicséret Fránkot és Fránko Spanyolországot”; sőt a tárgyaláson már olyanokat is állított, hogy Kósa*

a gettóból rengeteg holmit szedett össze.

Kósa tagadta a vádat és azokat Együd Lajosné bosszújának tulajdonítja, aki a házi perpatvar politikai vonalra terelte és így akar bosszút állani rajta.

A Népbíróság több tanút hallgatót ki, akik ellenétes vallomást tettek, — azt sem tudták pontosan, mikor tette volna Kósa a kijelentéseket, egy időben, vagy más és más alkalommal. Majd azt tárgyalást rendelt el a Népbíróság és végül is a vádlottat bizonyított hiányában felmentette a vádak alól.

Megkezdtek a soproni gyilkosok kihallgatását

A soproni tömeggyilkosság ügyében a nyomozás igen nehéz körülmények között folyik. A helyzet részleteiben még változatosan tisztázzan. A 24 gyanúsítottat pénteken délután határvidékek őrzésében Sopronba vittek. A budapesti nyomozók átvették őket és azonnal megkezdtek kihallgatásukat. Először a rendőrgyilkossággal vádolt Babost, Szigeti hallgatták ki. — Vallomásuk nyomán rövidesen meglepő fordulat várható. — A kihallgatások előreláthatóan több napig tartanak. A 24 gyanúsított előéletét is megvizsgálják. A két rendőr holttette még mindig nem került elő. Az állítólag

gos emberéről semmiféle tárgyi bizonyíték nincs.

— xxx —

Hatóság előtti rágalmozás és hamis tanulás?

Az utóbbi időben a népbíróság ötös különválasztás előtt egyre több ügyben kénytelen megállapítani a népbíróság, hogy a feljelentés bosszú műve és úgy a feljelentő, mint a tanu hamis vallomást tesz, illetve visszavonja előző vallomását. A népbíróság szombaton is felmentő ítéletet hozott, de ugyanakkor áttette az íratokat az államügyészséghez, hogy indítson eljárást az alaptalan feljelentő és hamis tanuvalomást tevő ellen. A jövőben is így jár el hasonló esetekben a népbíróság.

Prima UNRRA áruk, munkás bakancsok és gazdasági áruk a Mezőgazdasági Szövetkezeti Központ nyílt árusítási üzletében, volt Mezőgazdák, Hunyadi-u. 13. Tel.: 262.

Magtermelési szerződések

előnyös feltételek mellett köthetők a központi irodában, Piac-u. 69. I. emelet

Telefon: 427. és 395.

Vetköztetők nézte a lámpaoszlopot - önként leveletzett

Kellemetlen, de mulatságos kalandja volt Budapest Rávnay Tamás műegyetemi tanársegédnek, akit Debrecenben is ismernek. Rávnay (Preininger) professzornak a fia. A anársegéd csütörtökre virradó éjszaka illuminált állapotban ment haza. A Vörösmarty-utcában egy szál alsónadrágban ébredt fel egy rendőr ébresztésére. Bevittek a rendőrségre, ahol elmondta,

GYÁSZROVAT

Kiss Mihályné Varga Eszter 63. évében elhunyt. Temetése hétfőn délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Elhunytát férje, gyermekel, unokái és kiterjedt rokonsága gyászolja. Lakás: Kunhalom utca 35. Bartha vállalat.

Molnár Károly

textilmagykereskedő

40-ik évében elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a Köztemető II. A ravatalozójából. Elhunytát gyermekei: Juditka, Ántika, anyósa, testvérei, sógora, anyósja, unokái, nagynénje, nagymamája, unokatestvérei és kiterjedt rokonsága gyászolja. Lakás: Honvéd utca 46. Bartha vállalat.

Viszonteladó kiskereskedők részére hatósági CUKOR kapható

Adorján László

fűszer gyarmat, festék és rövidárú nagykereskedésében.

Vöröshadsereg-u. 83.

Debreceni sportemberek érdekes tapasztalatai Svájcban

A DVSC négy labdarúgója: Kádás István, Komlóssy Zilahi és B. Nagy László a magyar vasutas válogatottal másfél hetet töltöttek Svájcban. A debreceni labdarúgók számos érdekes tapasztalattal tértek vissza és ezekről Kádás István érdekes dolgokat mondott el a „Debreceni” munkatársainak.

Ahol nincs koldus és alig akad tolvaj

Svájcban minden a kána-
ni bőség, amit gondolna az ember egy olyan országban, melyen átseper a háború — mondotta Kádás. — Van minden, de jegyre adják a legkülönbözőbb élelmiszereket vajtól csokoládéig, hogy ezáltal az igazságos elosztást biztosítsák. Az árak meglehetősen magasak; viszont mindenki jól értes. Egy svájci iparmunkás 100-800 frankot keres és ebből rendszeresen élhet. Annálval inkább, mert a teztől a magyarországi árakhoz viszonyítva olcsók. Olcsó még az óra is, mely 6 franktól 100-ig a legkülönbözőbb minőségben és kivitelben kapható. — A helyszere általában jellemző, hogy öt svájci városban egyetlen koldus sem találtunk és egyik városból sem találtunk egy koldust, hogy bűncselekmény alig van, különösen a lopás ritka. — Viszont, akik szeretnek a hazai helyzetre panaszkodni, azok megnyugodhatnak, hogy a helyzet még egy olyan országban sem egészen rózsás gazdaságilag, amely elég szerencsés volt mind a ké: világháborút elkerülte.

Nemzetközi gyermektelep

Magyarországra akkor indult vissza az üdülőre kivitt gyermekek vonata, amikor jöttünk. Az újabb gyermekcsoportot pedig már várták. Svájc gyönyörű munkát végez a gyermektelepe-

lem terén. K. Mayer, a híres svájci tudós kezdeményezésére a különböző országokból vizik üdül tötésre a gyermekeket, akiket részben magánháznakál, részben érdekes nemzetségi gyermektelepeken helyeznek el. A svájci havasok levegője, a remek táplálkozás, a szeretet gondosság néhány hét alatt csodát művel a háború legártatlanabb áldozatainak, a gyermekeknek szervezetében. — Magyarországról újabb gyermekcsoportot kérnek a svájciak, — akik nagyon megszerették a magyar gyermekeket.

Idegenküli emberek

A legfeltűnőbb, ami a svájci embert azoknak az országoknak fiaitól megkülönbözteti, melyeken átviharzott a háború borzalma, az a rövid idő alatt megállapítható tény, hogy a svájciaknak rendszerben vannak az idegek. Ezt főleg a mérkőzéseken tapasztaljuk, ahol a közönség jóindulatú szemlélő nem pedig fanatikus tömeg. — A magyar, cseh, lengyel, vagy román és osztrák pályákon egyaránt tapasztalható bekiabálásoknak, ideges kedélyhullámzásnak itt nyoma sincs, a svájci néző úgy szemléli a labdarugást, mint a felzúgott a gyermekek játékat; természetesen buzdítja saját csapatát, de megtapsolja az ellenfélt is és nem jön indulatba, mindvégig érzik viselkedésén, hogy játéknak tekintik az egészet. — Ha, az itteni idegeket nem viselték meg a légi-riadó, zavaró repülések, bunkerben töltött hetek.

A magyar sport és kultúra iránt nagy az érdeklődés Svájcban — mondotta befejezésül Kádás István. — Magyar csapatokat akarnak látni, a színházak, könyvtárak magyar szerzők után érdeklődnek. Svájc keresi a közéletet a magyar sporthoz, magyar kultúrához...

Debrecenből indult ki

a magyar tudósok munkáját támogató mozgalom

Néhány hónapja ezelőtt Debrecenben megalakult Magyarországon az első tudományos kutatásokat támogató társaság, mely azóta hétről-hétre érdemes és érdekes munkával vona magára a figyelmet. A társaság élen Benyáts Emil nyakvesszővel és Úry István főispánnal mindezt meg teszi, hogy Debrecenben lendületet adjon a tudományos kutatómunkának, az addig elhanyagoltan dolgozó tudósok, kutatók munkáját, kísérleteit megkönnyítse, elősegítse.

A Tudományos Kutatásokat Támogató Társaság egyik elnöke, Szóke Ferenc ezzel kapcsolatban a következőket mondotta: — A magyar, ag mint kis nép jelenlegi helyzetünkben nem tömeges általánosan fontos szerepet, hanem a nemzet értékének növelésével reménykedhet abban, hogy elfoglalja méltó helyét a népek családjában. A tudás javításában mindig a tudomány ápolása és a tudósok támogatása volt az a tényező, mely a népek versenyét döntően befolyásolta. Ezért igyekeznünk segíteni mindazokat a tényezőket, kik a tudomány nemzetközi nyelvén legjelentősebben tudják hirdetni a magyarság értékeit. Debrecen társadalmának ágyazóvá minden rétege jelkese kapcsolódott bele munkánkba.

Tudósaink rájöttek arra, hogy nem elegendő az izolált, elefántcsonttoronyban. Hiszen a kutató munka rendkívül költséges s

eredményességéhez a társadalom anyagi áldozata nélkülözhetetlen. A társadalom viszont megéri azt, hogy saját magát támogassa a kutató munkán keresztül. Egy-egy felfedezés nagy ipari és kereskedelmi lehetőségeket biztosít, sőt a város fejlesztésének is kezesi alapját képezheti. Munkánkat az az elgondolás vezeti, hogy szegénységünkben szászoroson kell vigyáznunk arra: minden értékünk kifejeződjék, minden tudásunk lehetőséget kaphasson a ne hagyjuk, hogy ekkoradjanak vagy külföldön értékesítsék munkájuk eredményét. Számítsuk őket legnagyobb értékek közé, melynek kibányászása mindnyájunk érdeke és feladata.

Ha végig járja valaki a debreceni egyetlen kutató intézetének és klinikáinak laboratóriumait, láthatja, hogy milyen akadályokba kell legyőzni a hogy ezek legyőzése után milyen sokrétű és jelentős tudományos munka indítható el. Felkérjük az a jelenet, mikor egy-egy ilyen intézeti látogatás után munkások filérjeiket ajánlják fel a cél érdekében. Ezek a filérek teremtik meg a lelki bázist, melyre társaságunk építeni akar s lassan kibontakozik az együttműködés tudósok és társadalom között. Egyesek a kísérletekhez szükséges állatokat, mások ezek takarmányát, ismét mások természetbeál munkát adnak közreműködésükkel építve a tudomány hajlékát Debrecenben. Több budapesti vegyészeti gyár is beje-

lentette csatlakozását

Ezeket mondotta Szóke Ferenc főtitkár a társaság munkájáról. Érdeklődünk több irányban a Debrecenben folyó kísérletek felől. Érdekes kutató munka folyik a hőforrás vizének fűtési célra való felhasználására nézve. Egik tudósunk újszerű fiatalítási kísérleteket végez. Voronoff professzor elméletének továbbfejlesztéséért. Egy sertésen végzett kísérlet egészen csodálatos eredményt mutatott fel. Szilágyi Lajos gyógyszerész több rendkívül értékes gyógyszeralkalmányszertárakban dolgozik. Tóth László új tápanyagokat kutatott fel és összeállított egy étrendi skálát, mely az ember testi és szellemi fejlődéséhez szükséges kivánalmakat hozza összhangba az étrenddel.

Egészen különös kísérleteket folytat az egyik debreceni tudós a Hortobágyon a délibákkal kapcsolatban. Ezeket a kísérleteket még

Eosedi professzor éleében indította el, arról a debreceni múzeum igazgatója egy tanulmányában meg is emlékezett. A kísérlet célja a mesterséges délibáb előidézése és annak szabadterületi látványosság formájában való felhasználása.

A tudósokkal párhuzamosan dolgozó feltalálók kísérletei között érdekesebbek a mérgező, mely egy gumis szivóvegecske, ami a virágok méztartalmát kiszívja. Falbaépített és szétszedhető bútorok, mozgó ház, gépmember, a ringatóka, ami villanyárammal ringatható joci altatódal dudoló lemmel kapcsolva, egyik debreceni iparos zseniálisan ügyes találmánya. Könyvtérítő, új hanglemeztalálmány és más hasonló érdekes megvilágításai a magyar tehetségek, melynek felkarolása érdekében indult ki Debrecenből a Tudományos Kutatókat Támogatók Köre.

A gazdag parasztek országa

A dán újjáéledésnek legalább kétszobás, fűdéses, telefonos lakása van...

Dánia a gazdag parasztek országa. A dán jobbágyság helyzete egészen a XVIII. század végéig ugyanolyan súlyos volt, mint Európa bármely más részén a parasztság helyzete. 1777-ben indultak meg a földreform-mozgalmak.

A dán földreform egyik legjelentősebb vezetője a dán népiskola- és népiskola-rendszer, — melynek megteremtője Grudtviig lelkész volt, akinek eszméje egy olyan iskola volt, mely nem diplomát ad, hanem az életre készít elő. A parasztyeltemek és földművelők közötti lehetőséget a parasztszövetkezők nagy szervezetét minden gazdasági téren és az itt szerzett tudás volt az alapja a dánai parasztság nagy jólétének. Az 1829-ben megjelent törvény lehetővé tette, hogy minden földművelő munkás, aki ösztönözték annyit, hogy magának földet vásároljon, segínyt kap az államtól gazdasági eszközök beszerzésére. Az első öt évben nem kellett töltőrekesztést fizetni. Ha az illető nem gazdálkodott az államsegélyvel okosra, akkor földjét el kellett adnia. A dán állam a földművelő munkások megsegítésére évenként 3 millió dán koronát fordított. Ennek eredménye lesz az, hogy ma már alig áll dán parasztház föld nélkül. 1933-ban új földreform törvényt hoztak a ennek alapján 1939-ig az állam 11 milliót fordított új telepek létesítésére. Ennek az összegnek fele földvetélre volt fordítható, másik fele épületekre és beruházásra. A dán földreform még nincs befejeződve, mert 30.000 törpebirtokos van, kiknek birtoka 3 hektáron aluli, ami különösen azoknak a helyeken, ahol rosszak a talajviszonyok, nem nyújt megelégedést a gazdáknak.

A dán földreform fokozatosan oldotta meg a földbirtok felsztársának kérdését és mindig szem előtt tartotta azt, hogy megfelelő tőke jusszon úgy az épületek felépítésére, mint a szükséges beruházásokra. Ennek következménye lett az, hogy minden dán újjászta legelőbbis képzés, fűdéses, telefonnal ellátott lakóházat tudott magának építeni és jó polgári életszínvonalnak megfelelő nívóval él.

Dánia szövetheteli mozgalmain keresztül szervezte meg az egységes mezőgazdasági árak termelését. Annnyira tökéletes a dán szövetheteli szervezet, hogy minden tojást a termelő gazdák helygőzőjével és számvál látnak el, úgyhogy, ha pl. Londonban az angol vendég feltör egy tojást és a tojás hibás, a dán számozások

alapján a szállító cég meg tudja állapítani, hogy melyik szövetkezeti, a szövetkezet pedig, hogy melyik gazdától került piacra a tojás.

Bonyire tökéletes szervezetet tudott a dán parasztság létrehozni. A dán példa mutatja azt, hogy a mezőgazdasági termékek kivételéből fedezni lehet egy állam egész nyersanyagszükségletét, ha olyan minőségű árut tud a mezőgazdaság termelni, amelyet a világpiacon ár fölött is hajlandók megfizetni a behozatalra szoruló államok.

A dán parasztság mozgalma a Földművelők Összefogása néven működik és szakszervezeti jogokat követel magának.

A háború után Magyarország felé Dánia annyi szeretettel és megértéssel fordult, amit kevés más állam részéről tapasztaltunk. A magyar-dán kereskedelmi kapcsolatoknak is nagy lehetőségei vannak, főleg olaj és más ipari termékek kivitele által.

Lemondott a megyei Földbirtokrendező Tanács

A Hajdúvármegyei Földbirtokrendező Tanács lemondott. A lemondás oka az Országos Földbirtokrendező Tanács egy döntése, amellyel visszavonta Kalmár Lajos Nádudvar közszeg határában fekvő 16 kat. holdját. Kalmár Lajos csendőrvolt s a megyei tanács nem volt hajlandó elfogadni az OFT döntésének indokolását, amellyel a volt tulajdonos lemondásával egyidőben az OFT rendelkezésének megérkezéig hajlandó vállalni a megyei földbirtokrendező tanács teendőit.

HIRDETMEYNY

Tudatjuk a város közönségével, hogy a magyar belügyminiszter úr 189.905—1946. III/10/1. sz. rendeletével jóváhagyott 181—1946. sz. törvényhatósági bizottsági határozat és intézetünk közgyűlésének elhatározása alapján eddigi „Városi Takaréki és Hitelintézet Rt.”-i cégünket mostantól kezdődőleg „Debrecen Városi Községi Takarékpénztára Rt.” cégre változtatjuk át.

A város pénzügyeinek kölcsönadással, takaréki és folyószámla-betét gyűjtésével elhelyezésével zálogházában kezizalog kölcsönnyújtással és mindennemű bank-és takarékpénztári ügylet lebonyolításával szolgáltatásra áll a közönségnek.

Debrecen város Községi Takarékpénztára Rt. Csapó u. 4.

NE ADJA FEL a reményt, ADJA FEL árúját repülőgéppel!

Filléres díjtételekkel szállítunk DEBRECENI SZEGEDI SZOMBATHELYI légijáratainkkal. MASZOVLET

V., Dorottya-utca 9.
FUVARIRODA;
Telefon: 356—183.
Vidéken: IBUSZ Szállítványozási Képviselet.
Debrecenben: Müller H. Fia, telefon: 360.

A MSZMT tehetségkutató matinéja

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság december 15-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor matiné rendez a Csokonai Színházban, melynek keretében tartja a tehetségkutatóverseny elődöntőjét. Közélműveket mutat fel a színház, melyek közül a legértékesebb előadó művészek közül választja ki a zsűri a színház előadás során, hogy kiket küld fel a Társaság Budapestre, a Zeneakadémián december 22-én tartandó döntőbe.

A matiné műsorának első részén dr. Sámtha Kálmán előző megnyitó beszéde, „Színház a Szovjetunióban” e. Kertész Sándor előadása. Dalmozd Gáza orosz énekesnője, a Szasdy-duo orosz táncszáma. A versenyző két pompás vígjátéka, Moóry Lucy, Danis Gyöző, Mezey Lajos, Bánky Judit, Solthy Bertó alakításával kerül műsorra. A zenei műsort Sebestyén András kíséri.

A közismert **Werner** üridivat üzlet ismét megnyílt **Megszokott szolid árak!** **PIAC U-53.**

Jó szabású Kész férfi, női ruhák, télikabátok, lengyelkék **Olcso árban!** **Szabolcsi István** (Győrföldi utca 4.)

Villamosmotor tekercselése, akkumulátor szakemberi javítása, töltése és bármilyen műszerész munkát vállal. **FANCALI LAJOS Hatvan-u. 2.**

BUTOR
7 db. comp. háló díó f. 2900-461
7 db. kombinált szoba 3550-től
1 recamlé, 2 fotel, 1650-től
2 szék, 1 asztal
Magasos bútorok, festmények, perzsaszőnyegek nagy választékban.
Ivány Endre Piac-u. 67.

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdója. **Bajcsy Zoltán** (Bajcsy utca 1.)

PISZKOS, VISELT DOLGAI

tisztára mossa a **HYPO!** Kapható minden szaküzletben. **Nagyban! árusítás: Lukács Ándor Piac-u. 41.**

Megérkeztek a jelzett kitűnő fajta Gyümölcsök nagy választékban.

SZALKAI FAISKOLA lerakata. Csapó-utca 11. sz.

Sályos büntetést kaptak a Debrecenben elfogott csempész osztrák vasutasok

December 2-án a debreceni rendőrség elfogta Helder András és Sommer Ferenc bécsi osztrák vasutasokat csempészés miatt. Az osztrák vasutasok az egyik szelvényvel rendszeresen átjártak Magyarországon és a szolgálati utat összekapcsolták élelmiszer-vásárlással és osztrák területre való kiscsempészéssel. Legutóbb a 14 tagú osztrák vasúti kjsérő személyzet 114 liter olajat, másfél kiló dohányt s nagyobb mennyiségű lisztet szedték össze ruha- és cipőneműként. Szólok és Püspök-ladány között részint magyar vasutasoktól, részint utasoktól. A két osztrák vasutas lezárták Debrecenben és az egyik szállodában fogták el őket s így nem tudták kiszállítani az árut.

A debreceni törvényszék uszora-bírósa dr. Farkas Aladár elnöklete alatt szombaton vonta őket

felelősségre közzültségletti cikkek engedély nélkül kivételnek kísérlete miatt. A két osztrák vasutas dr. Szűcs Andor tolmács útján hallgatta ki a bíróság. A két osztrák vasutas azzal védekezett, hogy Bécsben nagy az élelmiszerhiány és a haláron semmi ellenőrzést nem gyakoroltak, ezért vettek ki a multban is több alkalommal pár liter olajat és akartak most is egyetmást kivinni.

Az uszora-bírósa Helder András 8 hónap, Sommer Ferencet 6 hónapra börtönre ítélte, a lefoglalt olajat, lisztet, dohányt elkobozták, a két vasutasat örökre kitiltották az ország területéről. Az ítélet az ország területéről kell közzétenni a Magyar Közlönyben. Az államügyész súlyosbíttáért, a vasutasok és védőjük enyhítésért fellebbeztek.

forintig a járásbírósa, azon felül összegben a törvényszék illetékes. A kiváló lovak értéke sem haladja meg az 5000 forintot, így a ló-, állat-, székérek most már nem a tekintetes törvényszék, hanem a tekintetes járásbírósa elé tartoznak. És a Ráró, Csillag, Laci paripa, Riska tehát az időzőre nem a Werbőczy-utcai kapu előtt jelenik meg, hanem a Simonffy-utca, az Itéletábla épületében működő járásbírósa elé.

Új gyógyszer-csodák

Jancsó Miklós dr. a szegedi egyetem tanára, az ottani gyógyszerintézet vezetője most hozta nyilvánosságra, hogy a börtöngyógyászat körében sikeresen alkalmazható új gyógyszerrel gazdagította az orvostudományt. A gyógyszer neve Azunelol, amelynek alkotórészeit Büdzentimhályon, az Alkaloid-gyárban állítják elő. Jancsó professzor találmányát a szegedi klinikán különféle sebesebedéseknél és bőrbajoknál eddig sikeresen alkalmazták, de még tovább folynak a gyógyászati folytatott kísérletek.

Az új gyógyszerrel kapcsolatosan érdeklődünk a debreceni egyetemi klinikán, ahol Miklós Gyula dr. tanár a következő tájékoztatást adta munkatársunknak:

Ló, állat, székér-per számszámra

A debreceni törvényszék Werbőczy-utcai kapuja előtt megszólt, gyakori kép: elővezetnek egy lovat, tehenet és bizottság állja körül. Valamelyik törvényszéki bíró, a feleket képviselő ügyvédek, egy szakértő állatorvos és megittuk a fel- és alperes, sőt néha a falu népe, az érdeklődők tömege sorakozik fel. A kíváncsiak érdeklődnek, mi is folyik itten, a szakértők unottan legyintenek; megint egy ló-, állat-, székér-per számszámra.

Mert ilyen számszámra folyik most a debreceni törvényszék előtt. Van olyan nap, amikor három-négy szakértői szemlét tart a törvényszék polgári peres tanácsa...

is elkísérik a lovat, paras feleket, mert nagy dolog a lóper, nagy a tét, nem közömbös, kié lesz a ló, tehén. Az érték is nagy, sziltsz is van az igazságra minden tekintetben, és a becület, meg a juss sem utolsó...

A fogak, esetleg a bilyog dönt...

A bíróság szinte minden esetben szakértőt halgat meg a helyszíni szemlén. Néha a szín, a bilyog is elegendő bizonyíték, de a legtöbbszor az állat életkora az irányadó, az állatorvos a fogakból állapítja meg a ló életkorát. Volt eset, amikor valaki négy éves lovat követelt és tartott a magáénak; az állatorvos megállapította, hogy a ló bizony már nyolc éves is elmúlt. Természetesen ekkorán perveztes lett, nem lett az óvé a ló... Néha a járásból is következtetnek, meg is járatták a lovat a törvényszék épülete előtt. Sok rejtett ismertetőjel szerepel vizsza a lovat régi tulajdonosának.

Újabb kormánydöntés: a ló maradhat az új tulajdonosnál a termelő munka érdekében...

A lópereknek újabb fordulatot adott a közelmúltban megjelent kormányrendelet, az a bizonyos 5550. számú A rendelet nagy döntő mérlegelést biztosít a bíróság számára a termelés érdekében. Ha meg is állapítja a bíróság, hogy a ló vagy tehén a felperesé, a régi tulajdonos nem köteles visszaadni a bíró ítélet értelmében a régi tulajdonosnak, hanem a bíró megállapította egy méltányos használati díjat, sőt használati díj nélküli is ott maradhat az állat. Itt az a cél vezette a kormányrendelet szerkesztőit, hogy megtörténhet hogy a lovat olyan pereli vissza és jogosan, akinek több lova is van, míg a perveztesnek a visszaadás által egy lóva sem maradna, nem tudna szántani, vetni — ló nélkül nem gazda a gazda —, így a bíróság egyelőre néha hagyja a lovat, de használati díjat kell fizetnie a tulajdonosnak. Megállapítja a bíróság a tulajdonjogot, de nem adja vissza a lovat, használatra más-nál marad. A legtöbb lóperben most ilyen irányú ítéletet hoz a törvényszék.

A lópererek a járásbírósa előtt...

Most, a forint bevezetésével már csak a folyamatban lévő, régebben beadott pereket tárgyalja le a törvényszék. Ugyanis a forint bevezetésével újból szabályozták az értékhatárokat, 5000

DEBRECZEN 6. OLDAL 1946 XII. 8. H I R E K

— Diftéria, tifusz... Novemberben a fertőző betegségek közül a diftéria jelentkezett nagyobb számban. Hastífusz megbetegedést négyet jelentettek.

— Az elmúlt hónapban Debrecenben 105 házasságot kötöttek, 191 évesülétes volt és 104 halálozás.

— Robbantások végrehajlása az Egreskerti repülőtéren. A debreceni 4. honvéd kerület tűzseréssz járőre a város területéről összehordott és az egreskerti repülőtéren összegyűjtött különféle robbananyagokat folyó hó 6-án, 7-én, 9-én és 10-én az egreskerti repülőtéren felrobbantja. A parancsnokság felhívja a város, különösen az egreskerti környéken lakókat, hogy a repülőter környékén ezen időben ne tartózkodjanak, állatokat ne legeltessék, mert a lakosok vigyázatlanságából történő balcseszékért a parancsnokság felelősséget nem vállal.

* Felhívom azokat a ref. tanítói nyugdíjart (özügyi nyugdíjart) élvező kartársakat (özügyeket), akik a Tiszántúli Református Egyházkerület területén mentek nyugdíjba és jelenleg Debrecenben van állandó lakásuk, hogy nyilvántartásba vétel végett — saját érdeklükben — három napon belül jelentkezzenek Balta Kálmán debreceni református tanítóesületi elnöknel, Eötvös u. 48. sz. alatt.

* A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara 1947. évi január 7-től kezdődően négyhetes (hétköznapos délutánokon) gyümölcs- és kertgazdasági tanfolyamot rendez, a hallgatóknak alkalmat nyílik arra, hogy az ingyenes tanfolyam keretében a gyümölcsstermesztés, zöldségtermesztés, gyümölcsfávédelem, stb. terén elméleti és gyakorlati oktatást nyerjen. A tanfolyamra bejuttathat bárki, aki 18. életévét betöltötte. A hallgatók a tanfolyam eredményes elvégzése után bizonyítványt kapnak. Beíratkozások a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kertgazdasági ügyos zályán (Hunyadi u. 3. I. e.) délelőtt 9 és 14 óra között, ahol az érdeklőket részletesen tájékoztatjuk.

* A jövő tükka mindenképp érdekel, de a közönség még soha olyan érdeklődést nem tanúsított olyan ólógus működése iránt, mint amilyen P. Sergius városunkban tartózkodott. Arany János u. ca 63. sz. alatti lakásán napról-napra tömegesen kerék fel a közönség minden rétegeiből. A gyermekkorú életünk végéig oly precízra tárja elénk az eseményeket, hogy egy-egy igazság kimondásánál szinte félelem fogja el az embert, felvilágosítást nyújt hozzátartozóiról is.

* Dr. Gálasné Molnár Lilly női ruhaszalonját Bajcsy Zsilinszky u. 5. II. em 3. (Bikabérház) alatt újból megnyitotta. Elsőrendű munka, biztos izlés, szolid árak.

* Varga Etelka és Varga László ma délután fél 4 órakor tartják esküvőüket a Szent Anna utcai főplébánia templomban.

* Nagy kebmefestő kifogástalanul fest, tisztít. Széchenyi 50. sz. Flókok: Batthyány u. 26. Hatvan u. 16.

* Borkereskedésünket újból megnyitottuk, viszonteladó vevőinknek rendelkezésére állunk kiváló minőségű faj- és csemegeborokkal, 5 litertől kezdve. Pa-lackozva és hordós tételekben László István és Tára borpinceszete, Bajcsy Zsilinszky u. 1-3. (Arany Bika épület).

* Morgenslern Manó uriszobát újra megnyitotta. Szent Anna 8.

Férfi- és gyermekzoknik

és karisnyák stoppolását speciális géppel végzi NAGY GYULA műbábi, Hatvan u. 1.

Börkereskedők

figyelmebe!

Raktárunkban az I. P. O. K. részére 2500 kg vizes, zsíros felsőbőr lett felszabadítva, melynek alapján az IPOK utalványok nálunk beválthatók.

Debreceni Tímár Társulat Termelő és Értékesítő Szövetkezete Hunyadi u. 1. sz.

Értesítés!

Ez úton hívom fel az i. t. v. cím szives figyelmét hogy rádió kerékpárszaküzletemet ismét megnyitottam a Bajcsy Zsilinszky utca 2. szám alatt a Bika trafikál szemben. Philips és Standard rádiók raktáron. Szives pártfogásukat kérem. Macez István.

Élő ponty

és friss tiszai halak állandóan kaphatók Háleszarnokban Bajcsy Zs. u. 2. Vigmozival szemben. Telefon: 2-47.

SHELL DORMANT WASH

szükségletét a korlátozott mennyiségre való tehennel biztosítsa mest!

VIZSOLYI PIAC-UTCA 43.

Pézsmát, rókát, görényt, hőröcsögöt, nyulat a legmagasabb napi áron

vesz NEUFELD szücs, Budapest, VI., Andrássy-út 53. (Oktogon sarok)

Karácsonyra

olcsó és maradandó ajándéktárgyak ENGEL óras- és ékszer-szaküzletben. Benyóts áruházban.

Magolcsay Nagy Mihály

kalapüzletét megnyitotta. Új kalapok nagy választékban. Munkáit, tisztítást szakszardon nésszék. SZÉCHÉNYIÁROD

HÓ és SÁRCIPŐ

és mindennemű gumik szakszerű javítása SZENCSAK gumüzem. Vár- és Nyomtató-u. sarok.

MAGYAR NÓTA HANGVERSENY.

1946. december 10-én, kedden délután 6 órakor az Arany Bika hangversenytermében.

Vezényel: Verőcei Ernő honvédkarnagy.

Műsoron a legszebb magyar nóták, magyar népiénekek szóló és kórus feldolgozásban.

Szerepelnek: U. Mándy Margit énekművésznő, Páll János, Fűspök Sándor, a debreceni 100 tagú gyermek és vegyeskórusa Galánty Lajos igazgató vezénylésével.

Népszerű olcsó 1., 2., és 3 forintos helyárak.

Hangversenyjegyek elővételben a Nanyitrafikban, (Piac-utca 30) hangverseny napján délután 4-6 óráig a Bika szálloda előcsarnokában válthatók.